STRATEGIA DE EFICIENTIZARE ENERGETICĂ A ORAȘULUI TOPOLOVENI 2017 - 2021

2017

INTERGROUP ENGINEERING

FOAIE DE CAPĂT

Strategia de eficientizare energetică a orașului Topoloveni a fost elaborată de:

SC INTERGROUP ENGINEERING SRL

Manager de proiect:

Expert planificare strategică Drd. Alexandru Groșeanu

Expert accesare fonduri europene:

Valentina Ciubotariu

CUPRINS

1.	**INTRODUCERE …….....**	**7**
2.	**SCURTĂ DESCRIERE A ORAȘULUI TOPOLOVENI …….....**	**19**
3.	**METODOLOGIA DE ELABORARE A STRATEGIEI DE EFICIENTIZARE ENERGETICĂ …….....**	**31**
4.	**ANALIZA DIAGNOSTIC……..…….....**	**33**
5.	**ANALIZA SWOT …….....**	**69**
6.	**VIZIUNEA ŞI OBIECTIVELE STRATEGIEI DE EFICIENTIZARE ENERGETICĂ**	**73**
7.	**PLAN DE ACŢIUNI – MĂSURI …….....**	**77**
8.	**MANAGEMENTUL IMPLEMENTĂRII, MONITORIZARE ŞI CONTROL …....**	**91**

CAPITOLUL 1 INTRODUCERE

Strategia de eficientizare energetică a orașului Topoloveni este un document programatic de tip sectorial, elaborat atât la nivel strategic cât şi operaţional.

Strategia de Eficientizare Energetică (SEE) este un instrument de planificare strategică sectorială ca expresie a voinţei comunităţii şi a administraţiei locale privind dezvoltarea durabilă a orașului Topoloveni.

Îmbunătăţirea condiţiilor de locuire, ridicarea standardelor de viaţă în general, dezvoltarea vieţii sociale într-un mediu urban modern sunt tot atâtea deziderate legitime ale comunităţilor. Pe de altă parte, comunităţile conştientizează din ce în ce mai amplu că dezvoltarea din prezent trebuie să aibă în vedere calitatea vieţii şi a resurselor ce vor fi lăsate moştenire generaţiilor viitoare. Din acestă dublă preocupare s-a născut conceptul de dezvoltare durabilă.

Ca răspuns la apariţia problemelor de mediu şi a crizei resurselor naturale, în cadrul Conferinţei privind mediul din anul 1972 de la Stockolm, se recunoaşte pentru prima dată la nivel global ca activităţile umane contribuie la deteriorarea mediului, punându-se în pericol viitorul Terrei.

Conceptul de dezvoltare durabilă a fost enunţat în anul 1987 în raportul Brundtland, în contextul promovării reducerii amprentei ecologice a omului, a echităţii între generaţii, indivizi şi naţiuni şi a mentinerii eficacităţii economice. Ulterior conceptul a fost promovat în cadrul Conferinţei Mondiale pentru Devoltare Durabilă, organizată de Natiunile Unite în anul 1992 la Rio de Janeiro. Tot în cadrul Conferinţei Mondiale pentru Dezvoltare Durabilă s-a definit pentru prima dată în mod oficial Dezvoltarea Durabilă ca fiind: " …. acel proces de dezvoltare care răspunde nevoilor actuale fără a periclita capacitatea generaţiilor viitoare de a răspunde propriilor lor nevoi.

[.....] Pentru ca deziderатul dezvoltării durabile să poată fi atins, protecţia mediului va constitui parte integrată a procesului de dezvoltare şi nu poate fi abordată indepedent de acesta."

DEZVOLTAREA DURABILĂ LA NIVEL EUROPEAN

1972 – Summit-ul de la Paris a evidenţiat necesitatea acordării unei atenţii deosebite protecţiei mediului în contextul expansiunii economice şi a îmbunatăţirii standardelor de viaţă.

1987 – Actul Unic European prezintă un punct de referinţă al politicii europene de mediu, fiind menţionată pentru prima dată în cadrul unui tratat al Comunităţii Europene.

1997- La nivelul Uniunii Europene, dezvoltarea durabilă a devenit un obiectiv politic începând cu anul 1997, prin includerea sa în „Tratatul de la Maastricht", tratat ce a conferit protecţiei mediului un statut complet în cadrul politicilor europene.
1999 – Tratatul de la Amsterdam a consolidat baza legală a politicii vizând protecţia mediului precum şi promovarea dezvoltării durabile în cadrul Uniunii Europene.

2000 –Şefii statelor membre UE reuniţi în şedinţa Consiliului European de la Lisabona s-au angajat să creeze, până în anul 2010, "cea mai competitivă şi dinamică economie bazată pe cunoaştere din lume". Strategia de la Lisabona din anul 2000, completată de „Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene" adoptată de Consiliul European de la Goteborg în 2001 a consolidat şi impulsionat activitatea U.E. în domeniul dezvoltării durabile şi protecţiei mediului.

2001 – Summit-ul de la Goetheborgunde a fost adoptată Strategia de Dezvoltare Durabilă a UE.

2005 –Comisia a demarat un proces de reviziure a Strategiei de Dezvoltare Durabilă, proces care a cuprins mai multe etape:

- în februarie 2005 Comisia a publicat o evaluare iniţială şi a trasat o serie de direcţii de urmat. Au fost evidenţiate anumite direcţii de dezvoltare non-durabilă care au avut efecte negative: schimbările climatice, ameninţări la adresa sănătăţii publice, creşterea sărăciei şi a excluziunii sociale, epuizarea resurselor naturale şi afectarea biodiversităţii;
- în iunie 2005, şefii de stat şi de guverne din UE au adoptat o declaraţie privind liniile directoare ale dezvoltării durabile, care susţinea că Agenda reînnoită de la Lisabona este o componentă esenţială a obiectivului dezvoltării durabile.
- 2006 (iunie)a fost adoptată Strategia de Dezvoltare Durabilă pentru o Uniune Europeană extinsă.A avut ca obiectiv general, îmbunătăţirea continuă a calităţii vieţii pentru generaţiile prezente şi viitoare prin crearea unor comunităţi sustenabile, capabile să gestioneze şi să folosească cât mai eficient resursele, precum şi să valorifice potenţialul de inovare ecologică şi socială al economiei în vederea asigurării prosperităţii, protecţiei mediului şi coeziunii sociale".
- 2007 – în cadrul Summit-ului de la Lisabona, a fost semnat „Tratatul de la Lisabona", denumit oficial „Tratatul de la Lisabona de amendare a Tratatului privind Uniunea Europeană şi Tratatul instituind Comunitatea Europeană", care cuprinde mai multe protocoale privind schimbările climatice şi lupta împotriva încălzirii globale, precum şi o serie de amendamente cu privire la solidaritatea în probleme legate de furnizarea de energie şi a schimbărilor în domeniul politicii energetice europene.

CONVENŢIA PRIMARILOR

Convenţia primarilor reprezintă principala mişcare europeană în care sunt implicate autorităţile locale şi regionale ce se angajează în mod voluntar pentru creşterea eficienţei energetice şi utilizarea surselor de energie regenerabilă în teritoriile lor. Prin angajamentul lor, semnatarii Convenţiei îşi propun atingerea şi depăşirea obiectivului Uniunii Europene de reducere cu 20% a emisiilor de CO2 până în anul 2020 şi cu cel puţin 40% până în anul 2030.

După adoptarea în 2008 a pachetului legislativ al Uniunii Europene privind clima şi energia, Comisia Europeană a lansat Convenţia primarilor pentru a susţine şi sprijini eforturile depuse de autorităţile locale în punerea în aplicare a politicilor privind energia durabilă.

Având în vedere caracteristicile sale unice -singura mişcare de acest tip care mobilizează actori locali şi regionali în jurul îndeplinirii obiectivelor UE–Convenţia primarilor a fost descrisă de instituţiile europene ca fiind un model excepţional de guvernanţă pe mai multe niveluri.

Convenţia primarilor reprezintă o iniţiativă ascendentă singulară, ce a reuşit mobilizarea unui mare număr de autorităţi locale şi regionale în vederea elaborării unor planuri de acţiune şi a dirijării investiţiilor către măsuri de atenuare a efectelor schimbărilor climatice.

Continuând succesul Convenţiei primarilor, în 2014 a fost lansată iniţiativa „*Mayors Adapt*”, care are la bază acelaşi model de guvernanţă şi invită oraşele să îşi asume angajamente politice şi să acţioneze în aşa fel încât să anticipeze şi să se pregătească pentru impactul inevitabil al schimbărilor climatice. La sfârşitul anului 2015, iniţiativele au fuzionat sub egida nou-instituitei Convenţii a primarilor privind clima şi energia, adoptând

obiectivele UE pentru 2030, precum şi o abordare integrată în ceea ce priveşte atenuarea schimbărilor climatice efectelor şi adaptarea la acestea.

Semnatarii Convenţiei Primarilor

Autorităţile europene locale de toate dimensiunile -de la mici sate la capitale şi zone metropolitane –sunt eligibile pentru a adera în calitate de semnatari ai Convenţiei Primarilor.
Oraşele semnatare s-au angajat să sprijine atingerea obiectivului UE de reducere a gazelor cu efect de seră cu 40 % până în 2030 şi adoptarea unui demers comun în vederea integrării strategiilor de atenuare a efectelor schimbărilor climatice şi de adaptare la acestea. Pentru a-şi traduce angajamentul politic în proiecte şi măsuri practice, semnatarii convenţiei trebuie în special să elaboreze un Inventar de referinţă al emisiilor şi o Evaluare a vulnerabilităţilor şi a riscurilor legate de schimbările climatice. Aceştia se angajează să prezinte în doi ani de la data deciziei consiliului local un Plan de acţiune privind energia durabilă şi clima (PAEDC), în care să prezinte acţiunile-cheie pe care intenţionează să le întreprindă. Strategia de adaptare trebuie să facă parte din PAEDC şi/sau să fie elaborată şi integrată într-un document separat sau în mai multe documente separate de planificare, semnatarii având libertatea de a alege formatul dorit. Acest angajament politic îndrăzneţ marchează începutul unui proces pe termen lung, oraşele luându-şi angajamentul să înainteze o dată la doi ani un raport despre evoluţia implementării.
Oraşele şi celelalte zone urbane deţin un rol esenţial în atenuarea schimbărilor climatice, dat fiind că acestea consumă trei sferturi din energia produsă în Uniunea Europeană şi sunt responsabile pentru un procent similar din emisiile de CO2. Autorităţile locale sunt, de asemenea, cel mai bine plasate pentru a schimba comportamentul cetăţenilor şi a aborda chestiunile legate de climă şi energie în mod exhaustiv, mai ales prin concilierea intereselor publice şi private şi prin integrarea chestiunilor privind energia durabilă în obiectivele globale de dezvoltare locală.

Aderarea la Convenţia primarilor reprezintă o oportunitate pentru autorităţile locale de a-şi consolida eforturile de reducere a CO2 depuse în teritoriul lor, de a beneficia de sprijin şi recunoaştere europeană şi de a face schimb de experienţă cu omologii europeni.

Aderarea Orașului Topoloveni la Convenţia Primarilor

Orașul Topoloveni a semnat Convenţia Primarilor la 28 iulie 2016 şi în prezent municipalitatea lucrează la elaborarea *Plan de acţiune privind energia durabilă şi clima (PAEDC).* Departamentul pentru Proiecte Internaţionale din cadrul Primăriei coordonează elaborarea (PAEDC) în speranţa că documentul va fi terminat spre a fi depus la Comisia Europeană cât mai devreme.

Planul va cuprinde o ţintă măsurabilă de minim 20 % reducere de CO2 la nivel local, din totalul emisiilor stabilite prin Inventarul de Referinţă al Emisiilor (Baseline Emission Inventory -BEI) şi stabilirea de măsuri clare de diminuarea a acestor emisii pentru adaptarea la efectele climatice din ce în ce mai vizibile şi apăsătoare pentru toţi cetăţenii.

Aceste acţuni pot conduce la crearea de locuri de muncă, un mediu mai sănătos şi o calitate mai bună a vieţii. În acelaşi timp, ele pot contribui la creşterea competitivităţii oraşului. Nu în ultimul rând, planul poate deschide calea către o mai mare independenţă energetică locală.

DEZVOLTAREA DURABILĂ ÎN ROMÂNIA

STRATEGIA NAŢIONALĂ PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ

În România, ca stat membru al Uniunii Europene, în anul 1997 a fost creat Centrul Naţional pentru Dezvoltare Durabilă, sub egida Academiei Române, care în timp a reuşit să devină cea mai autorizată voce din societatea civilă în domeniul elaborării de propuneri şi strategii pentru dezvoltarea durabilă a României.

Scopul Centrului Naţional pentru Dezvoltare Durabilă este de a identifica priorităţile de dezvoltare durabilă ale României şi realizarea acestora prin proiecte concrete la nivel naţional şi local.

Orizonturi 2013–2020–2030- Strategia Naţională pentru Dezvoltare Durabilă a României

Guvernul României, întrunit în şedinţă la 12 noiembrie 2008, a dezbătut şi aprobat Strategia Naţională pentru Dezvoltare Durabilă la orizontul anilor 2013–2020–2030.

Elaborarea Strategiei este rezultatul obligaţiei asumate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene conform obiectivelor convenite la nivel comunitar, în special cele statuate în Tratatul de aderare, în

Strategia Lisabona pentru creştere şi locuri de muncă şi în Strategia reânnoită a UE pentru Dezvoltare Durabilă din 2006.

În urma dezbaterii proiectului la nivel naţional şi regional, cu implicarea activă a factorilor interesaţi şi cu sprijinul conceptual al Academiei Române, Strategia propune o viziune a dezvoltării României în perspectiva următoarelor două decenii, cu obiective care transced dur ciclurilor electorale şi preferinţele politice conjuncturale:

Orizont 2013: Încorporarea organică a principiilor şi practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor şi politicilor publice ale României ca stat membru al Uniunii Europene;
Orizont 2020: Atingerea nivelului mediu actual al ţărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile;
Orizont 2030: Apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al ţărilor membre ale Uniunii Europene din punct de vedere al dezvoltării durabile.
Îndeplinirea acestor obiective strategice va asigura, pe termen mediu şi lung, o creştere economică ridicată, în consecinţă, o reducere substanţială a decalajelor economico-sociale dintre România şi celelalte state membre ale UE.

Prin prisma indicatorului sintetic prin care se măsoară procesul de convergenţa reală, se creează astfel condiţiile ca produsul intern brut pe cap de locuitor al României să depăşească în anul 2013 media UE din acel moment, să se apropie de media UE în anul 2020 şi să fie uşor superior nivelului mediu european în anul 2030.

Direcţiile principale de acţiune, detaliate pe sectoare şi orizonturi de timp sunt:

- Corelarea raţională a obiectivelor de dezvoltare, inclusiv a programelor investiţionale în profil inter-sectorial şi regional, cu potenţialul şi capacitatea de susţinere a capitalului natural;

- Modernizarea accelerată a sistemelor de educaţie şi formare profesională, sănătate publică şi servicii sociale, ţinând seama de evoluţiile demografice şi de impactul acestora pe piaţa muncii;
- Folosirea generalizată a celor mai bune tehnologii existente, din punct de vedere economic şi ecologic, în deciziile investiţionale;
- Introducerea fermă a criteriilor de eco-eficienţă în toate activităţile de producţie şi servicii;
- Asigurarea securităţii şi siguranţei alimentare prin valorificarea avantajelor comparative ale României, fără a face rabat de la exigenţele privind menţinerea fertilităţii solului, conservarea biodiversităţii şi protejarea mediului;
- Racordarea la normele şi standardele europene privind calitatea vieţii;
- Anticiparea efectelor schimbărilor climatice şi elaborarea atât a unor soluţii de adaptare pe termen lung, cât şi a unor planuri de măsuri de contingenţă inter-sectoriale, cuprinzând portofolii de soluţii alternative pentru situaţii de criză generate de fenomene naturale sau antropice;
- Folosirea celor mai bune tehnologii disponibile, din punct de vedere economic şi ecologic, în deciziile investiţionale din fonduri publice pe plan naţional, regional şi local, introducerea fermă a criteriilor de eco-eficienţă în toate activităţile de producţie sau servicii;
- Asigurarea securităţii şi siguranţei alimentare prin valorificarea avantajelor comparative ale României în privinţa dezvoltării producţiei agricole, inclusiv a produselor organice; corelarea măsurilor de creştere cantitativă şi calitativă a producţiei agricole în vederea asigurării hranei pentru oameni şi animale cu cerinţele de majorare a producţiei de biocombustibili, fără a face rabat de la exigenţele privind menţinerea şi sporirea fertilităţii solului, biodiversităţii şi protejării mediului;
- Necesitatea identificării unor surse suplimentare de finanţare, în condiţii de sustenabilitate, pentru realizarea unor proiecte şi programe de anvergură, în special în domeniile infrastructurii, energiei, protecţiei mediului, siguranţei alimentare, educaţiei, sănătăţii şi serviciilor sociale;

- Protecţia şi punerea în valoare a patrimoniului cultural şi natural naţional; racordarea la normele şi standardele europene privind calitatea vieţii să fie însoţită de revitalizarea, în modernitate, a unor moduri de vieţuire tradiţionale, în special în zonele montane şi cele umede.
- Strategia stabileşte direcţiile principale de acţiune pentru însuşirea şi aplicarea principiilor dezvoltării durabile în perioada imediat următoare, în completarea obiectivelor ce derivă din strategiile, planurile şi programele naţionale de dezvoltare.

Unul dintre pilonii deosebit de importaţi ai dezvoltării durabile îl reprezintă *Eficienţa energetică.* Consumurile excesive de energie care generează emisii de noxe şi GES (gaze cu effect de seră) pentru toate aspectele vieţii economice şi sociale ale comunităţilor fac obiectul a nenumărate studii precum şi al multor instrumente de planificare strategică atât la nivelul UE, la nivel naţional, regional şi local.

Preocupările comunităţilor privind eficientizarea energetică reprezintă principalul motor al dezvoltării durabile şi a eficientizării energetice. În acest sens, administraţia loaclă a orașului Topoloveni este decisă să elaboreze o Strategie de Eficientizare Energetică la nivelul orașului Topoloveni. Acest demers se află în concordanţă și cu recomandările propuse prin Studiul TRACE pentru eficientizarea energetică a orașelor.

CADRUL INSTITUŢIONAL ÎN CONTEXT EUROPEAN

Cadrul instituţional de promovare a măsurilor de utilizare eficientă a energiei a fost creat în anul 1990 prin înfiinţarea Agenţiei Române pentru Conservarea Energiei (ARCE). Responsabilităţile acestui organism au fost întărite în anul 2000, prin adoptarea Legii 199/2000 privind utilizarea eficientă a energiei, modificată şi completată prin Legea 56/2006.

Prin directiva nr. 2006/32/CE privind eficienţa energetică la utilizatorii finali şi serviciile energetice, preluată în legislaţia naţională în anul 2008, se prevede în conformitate cu art. 14 (2), ca statele membre UE să se angajeze în acţiuni de reducerea a consumului de energie finală cu cel puţin 9% într-o perioadă de nouă ani (2008-2016), comparativ cu media consumului din ultimii cinci ani(2005 – 2010).

Ţinta intermediară stabilită pentru România în anul 2010 era de 940 mii tone echivalent petrol, ceea ce corespunde unui procent de 4,5 % din media ultimilor cinci ani. La stabilirea ţintei s-a avut în vedere potenţialul de economii de energie din România, pe sectoarele economiei din sfera de acţiune a Directivei nr. 2006/32/CE respectiv industrie, alte ramuri decât cele incluse în Planul Naţional de Alocare, rezidenţial, terţiar şi transporturi.

Uniunea Europeană este tot mai expusă la instabilitatea şi creşterea preţurilor de pe pieţele internaţionale de energie, precum şi la consecinţele faptului că rezervele de hidrocarburi ajung treptat să fie monopolizate de un număr restrâns de deţinători.

Reducerea consumului de energie finală contrabalansează tendinţele de creştere a consumului de resurse primare şi a consumului final de energie în economia românească, consumul naţional de energie electrică fiind, în aceste condiţii, prognozat să crească constant cu 3% pe an, până în 2020. Previziunile indica o creştere economică, ceea ce va implica un consum sporit de resurse energetice.

CADRUL LEGISLATIV INTERN

- **Legea 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicata 2010;**
- **Legea 121/2014 privind Eficienţa energetică;**
- **Legea nr. 3/2001 pentru ratificarea Protocolului de la Kyoto la Convenţia-cadru a Naţiunilor Unite** asupra schimbărilor climatice, referitor la respectarea angajamentelor de limitare cantitativă şi reducere a emisiei de gaze cu efect de seră faţă de nivelul anului 1989, în perioada obligatorie 2008-2012, adoptat la 11 decembrie 1997;

- Legea nr.199 din 13 noiembrie 2000 privind utilizarea eficientă a energiei, modificată şi completată prin Legea 56 din 17 martie 2006, al cărei scop este crearea cadrului legal necesar dezvoltării pieţei concurenţiale de servicii energetice, în vederea aplicării măsurilor de creştere a eficienţei energetice destinate consumatorilor de energie;
- HG 958 /2005 - pentru modificarea HG 443 /2003 şi pentru modificarea şi completarea **HG 1892 /2004** pentru promovarea producţiei de energie electrică din surse regenerabile de energie;
-HG 163 din 12 februarie 2004 privind aprobarea Strategiei naţionale în domeniul eficienţei energetice al cărei scop principal este identificarea posibilităţilor şi mijloacelor de creştere a eficienţei energetice pe întreg lanţul energetic, prin implementarea de programe adecvate;
- HG nr. 1535/2003 HG 1535 /2004 - privind aprobarea Strategiei de valorificare a surselor regenerabile de energie;
- HG 443 /2003 - pentru promovarea producţiei de energie electrică din surse regenerabile de energie;

CAPITOLUL 2 SCURTĂ DESCRIERE A ORAȘULUI TOPOLOVENI

Poziţionare geografică

Oraşul Topoloveni este situat în partea central-sudică a României, în nord-vestul Munteniei, la 20 de km sud-est de oraşul Piteşti, pe vechea şosea naţională Bucureşti-Piteşti, la contactul dintre lunca Argeşului şi dealurile din Platforma Cândeşti. Altitudinea localităţii este cuprinsă între 224 m, în lunca Argeşului, 241 m, în zona Protoeriei şi 375 m, în dealul din nord-estul satului Inuri.

Localitatea Topoloveni s-a format şi s-a dezvoltat într-o regiune naturală complexă, cu factori oropedoclimatici favorabili vieţii şi activităţii umane, la întretăierea unor vechi drumuri comerciale şi căi de comunicaţie care asigurau multiple şi permanente legături între câmpie, deal şi munte, între Ţara Românească şi Transilvania, prin culoarul Rucăr- Bran şi defileul Oltului.

Vatra oraşului s-a conturat, iar apoi s-a extins acolo unde pârâul Cârcinov iese în lunca Argeşului, sub poala dealurilor încărcate cu mireasma pomilor fructiferi şi viţei-de-vie. Amplasarea localităţii la contactul dintre deal şi câmpie conferă Topolovenilor o notă specifică, o anumită personalitate şi un pitoresc deosebit. Limitele oraşului se extind până la următoarele localităţi : Călineşti (V), Priboieni (N, N – V), Bogaţi (E) , Leordeni (E, S – E), Cătеasca (S), toate din judeţul Argeş.

Scurt istoric

Topoloveni s-a dezvoltat ca aşezare la “drumul mare al Piteştilor”, care a avut un important rol pentru dezvoltarea economică, socială, politică şi culturală a Munteniei în epocile medievală, modernă şi contemporană. Pe acest “drum al olacului” au circulat mărfuri, călători români şi străini, armate. De asemenea, în imediata

apropiere trece magistrala feroviară (101) Bucureşti- Piteşti, pusă în funcţiune în anul 1872. Aici, la ieşirea Cârcinovului dintre dealuri, într-un cadru natural armonios, au existat condiţii geografice favorabile apariţiei şi dezvoltării unei aşezări ce va avea de jucat un important rol în zona de-a lungul istoriei noastre.

Toponimia locală se încadrează în stratul slav, care este mai nou decât cel latin şi traco-dacic şi deci, mai bogat şi în cel românesc, care reprezintă marea majoritate a toponimiei locale. Asupra originii toponimiei "Topoloveni" au fost formulate diferite păreri.

Astfel, preotul Ion Răutescu susţine că toponimul derivă de la cuvântul "topola", care în limba slavonă înseamnă plop, în timp ce Ion Moise este de părere că derivă din cuvântul bulgar "topol", care înseamnă plop plus sufixul slav-ov, la care se adaugă sufixul de grup – eni. Într-adevăr, mult către zilele noastre, până la anul 1968, când au început să se ridice actualele blocuri de locuinţe pe ambele maluri ale pârâului Cârcinov şi numai în zona localităţii Topoloveni, se afla un zăvoi secular de plopi, cu un frumos parc.

Tot de origine slavă este şi denumirea celei mai importante ape care traversează localitatea, gârla Cârcinov, care, într-o anumită perioadă de timp, i-a împrumutat şi numele localităţii noastre. Cârcinov provine din slavul "Krecin" – loc unde s-a tăiat pădurea – plus sufixul – ov, este de părere Ion Moise, explicaţie semnalată şi de preotul Ion Răutescu. Însă acesta din urmă crede mai degrabă că vine de la cuvântul slavon "craci" şi "corci", care înseamnă căldare, aramă.

De origine românească sunt cele mai multe dintre denumirile locale: Ţigăneşti, Vitichesti, Golestii-Badii, Inuri.

O explicaţie se impune în privinţa denumirii dealului Bărăţia din satul Goleştii- Badii. Aici, în dealul din partea de nord a satului , a avut vie în arendă, pe moşia Mânăstirii Nucet, biserica catolică din Câmpulung. Bărăţia era numele generic dat unei biserici catolice. Cuvântul provine din "barat" – "călugăr catolic", care, la rândul lui, provine din slavonul "braţ"- frate.

Deci denumirea nu evoca existenţa în timp pe aceste locuri a vreunui grup de credincioşi catolici, ci o stăpânire de moşie.

Interesant că localitatea apare în documente şi sub numele de Cârcinov cum este în Enciclopedia României

din 1938. Suntem, evident, în prezenţa unei aşezări unde avea loc schimbul de produse între ţăranii zonei înconjurătoare. Cu siguranţă că localitatea a purtat această din urmă denumire după anul 1778, când cu voia Domnului ţării începe să se facă târg pe moşia Topoloveni.

Istoria zonei în care s-a întemeiat şi a crescut localitatea Topoloveni şi satele componente se caracterizează în primul rând prin permanenta, prin continuitatea de vieţuire a colectivităţilor umane, aici, unde Cârcinovul iese în lunca Argeşului.

Descoperirile efectuate în ultimele decenii dovedesc că această zonă a fost populată de oameni încă din primele perioade ale comunei primitive, Topoloveniul fiind situat la marginea principalului areal al paleoliticului inferior din România.

Atât la Topoloveni, cât şi în comunele vecine Călineşti şi Cătеasca, săpături arheologice au scos la iveală vestigii din epoca nouă a pietrei, îndeosebi topoare-ciocane perforate..

O scurtă istorie, prin atestări arhivistice, a satelor din Topoloveni, dovedeşte vechimea lor care se pierde undeva în negura veacurilor.

Cel mai vechi document îl constituie actul din 19 iunie 1421 prin care voievodul Radu Prasnaglava întăreşte Mânăstirilor Cozia şi Cotmeana toate daniile făcute de tatăl său Mircea : sate, bălţi, mori, vii, vămi şi ţigani. “ Radu mare voievod şi domn, singur stăpânitor a toată ţara Ungrovlahiei, binevoit domnia mea cu a sa bunăvoinţă , cu inima curată şi luminată , a domniei mele şi am dăruit această atotcinstită şi de faţă poruncă a domniei mele, mânăstirilor domniei mele, locaşului sfintei troiţe de la Cozia şi al blagoveşteniei preacuratei Maici a Domnului, de la Cotmeana, că, câte a dat şi a dăruit părintele domniei mele, sfânt răposatul Mircea Voievod, a celor sfinte mănăstiri: satele numite….Viticheşti, mai sus de Topoloveni…acestea toate le dă şi le dăruieşte, domnia mea acelor sfinte mănăstiri să fie de … şi de ohaba, cât vat rai domnia mea”.

Astfel, prima atestare documentară a Topoloveniului datează din anul 1421. Localitatea s-a dezvoltat pe locul unei vechi aşezări rurale. Prin acest document care a fost întocmit pe vremea voievodului Radu Prasnaglva, fiul lui Mircea cel Batrân, se oferea în dar o parte din pământurile mănăstirilor Cozia şi Cotmeana. Vechiul drum care făcea legătura dintre oraşele Piteşti şi Câmpulung de Bucureşti străbate oraşul Topoloveni de la un capăt la

celălalt.

Despre satul Topoloveni, despre boierii care aveau moşii aici vorbeşte Hrisovul lui Radu cel Mare din anul 1502. După cunoscuta formula introductivă, hrisovul ne spune că "…mănăstirii ce se cheamă Nucet pă care s-au ridicat din temelie cinstitul şi îndreptătorul boiarinul domniei mele jupân Gherghina Pârcălabu… ca să-i fie satul Topoloveni jumătate, pentru că au fost bucate bătrâne şi drepte ale jupânesii Neagăi ce au fost jupânească Gherghinei pârcălab, iar jupâneasa Neagă l-au adaos sfintei mănăstiri ca să-i fie ei întru moşie."

Prin acest hrisov pârcălabul Gherghina dăruia Mănăstirii Nucet, cealaltă jumătate de Topoloveni, pe care o adăuga la prima jumătate dăruită aceleiaşi mănăstiri mai dinainte. Cine a fost Gherghina pârcălabul? Privitor la el avem mai multe ştiri . B. P. Haşdeu spune că Gherghina a fost pârcălab al vestitei cetăţi Poenari, om foarte bogat, care, neavând copii, decât pe Drăghici – mare paharnic – dar care murise fără urmaşi, a ridicat din temelie şi a înzestrat cu toată averea sa Mănăstirea Nucet din judeţul Dâmboviţa.

Deci la anul 1502, cea mai mare parte din satul Topoloveni aparţinea Mănăstirii Nucet. După cum era obiceiul, aproape la fiecare schimbare de domn, se înnoiau hrisoavele de danii către mănăstiri. Aşa şi Neagoe Basarab, la 5 septembrie 1515 (7024), printr-un hrisov, înnoieşte Mănăstirii Nucet stăpânirea peste satul Topoloveni şi alte sate. Un altul, cu un conţinut asemănător cu cel al lui Radu cel Mare, însă cu un adaos important, dădea Petru Voievod la 1567."…iar după aceea, când au fost în zilele răposatului Vintilă Voevod (1532-1535), călugării de la sfânta mănăstire au avut pâră cu Paşadia paharnicul şi aşa pâra Paşadia Paharnicu, cum au fost luat jupâneasa Gogoşoae, fata Gherghinii pârcălab nişte brăţări de aur drept 5000 de asprii de la Alexandra fata Paşadii paharnicul. Într-aceea dumnealui Vintilă voevod au judecat şi au dat jumătate de Topoloveni.

Activitatea economică a fost favorizată de aşezarea geografică şi impulsionată de creşterea demografică. În zona Topoloveni, factorii naturali au favorizat întotdeauna practicarea agriculturii. Pe platourile însorite ale dealurilor, pe ogoare, în grădini şi ogrăzi, dar mai ales în lunca Argeşului, s-au cultivat cereale, legume, plante textile, oleaginoase, furaje etc. În toate timpurile, viile şi livezile au constituit o caracteristică a peisajului geografic al zonei. Pe dealuri şi pe pantele văilor, în grădini şi curţi s-au plantat pomi fructiferi şi viţă-de-vie. În documente se fac referiri frecvente la viticultură.

O dovadă a acestui fapt este toponimul Viticheşti, denumire a unuia din satele componente, pe care tradiţia locală îl explica prin aceea că locuitorii se ocupau cu cultura viţei-de-vie şi că dealurile limitrofe – Chiciura, Unguroici erau ocupate în întregime cu vii.

Unii cercetători din ţara noastră au subliniat că în secolele XVI-XVII " cele mai căutate vinuri sunt cele produse în jurul oraşului Piteşti." Calitatea deosebită a vinurilor obţinute a determinat orăşeni din Câmpulung, Braşov sau Piteşti să cumpere sau să arendeze vii în Topoloveni.

În Dealul Topolovenilor au avut vii mitropolitul Ungrovlahiei Daniil Topoloveanu, Biserica din Scheii Braşovului, Bărăţia din Câmpulung sau Mănăstirea Glavacioc. O dovadă a importanţei acestei ocupaţii în zonă este şi faptul că Constantin Brâncoveanu introduce, în vederea perceperii vinăriciului şi pentru măsurarea vinului sau a vaselor (butiilor), " vadra de Piteşti. "

Cultura pomilor fructiferi ocupa un loc important datorită configuraţiei reliefului, dealurile reprezentând aproape jumătate din suprafaţa localităţii şi datorită condiţiilor pedo-climatice. Documentele vorbesc de adevărate livezi de pomi. Cea mai mare extindere o cunoştea prunul, lucru dovedit de catagrafia din 1838, unde, separate, se indica numărul acestora.

Lunca Argeşului, care se întinde de la drumul mare al Piteştiului până la râul Argeş, crea condiţiile cultivării cerealelor. Aici clăcaşii produceau , în cea mai mare parte, cerealele necesare hranei .

Din primele secole ale existenţei sale, Topoloveni, datorită aşezării prielnice, a jucat rolul de centru de schimb pentru întreaga zonă. Aici se întâlneau ţăranii de pe valea Cârcinovului şi lunca Argeşului, din satele de pe drumul mare al Piteştiului şi din cele de sub poala dealurilor pentru a-şi vinde surplusul muncii lor. Aşa cum s-a arătat, pe moşia Nucetului se ţinea un târg anual de hramul mănăstirii la Sfântul Gheorghe.

În perioada interbelică întreaga activitate economică din satele Topolovenilor a cunoscut o înviorare considerabilă ca urmare a faptului că, în agricultură, ţăranii deveniseră stăpâni pe pământuri.

În lunca Argeşului se cultivau cerealele, în primul rând grâul şi porumbul. În urma folosirii îngrăşămintelor naturale, a seminţelor selecţionate, puse la dispoziţie de către cooperative şi Federală, a unor metode noi de lucru, au sporit cantităţile de produse. Deşi suprafaţa cultivată a înregistrat o creştere, producţia a cunoscut mari

fluctuaţii. Variaţia mare a recoltelor s-a datorat factorilor naturali.

Deoarece localitatea nu dispunea de suprafeţe întinse în luncă, necesarul de cereale era asigurat fie prin cumpărături din târgul local, fie prin aducerea de cereale, de către cooperative, din zona de câmpie.

Ţăranii încep să înţeleagă superioritatea vitei nobile şi a soiurilor de pomi, un rol important în această direcţie jucându-l pepiniera din Golestii – Badii. Sătenii, treptat, renunţă la cultivarea viţei-de-vie de slabă calitate – directă, extinzându-se suprafeţele cu viţă nobilă. Adunaţi în Cooperativa Viticolă "Dealul Topolovenilor", ei trec la prelucrarea şi valorificarea în comun a strugurilor de calitate superioară.

În perioada interbelică, în zona se înfiripau începuturile unei mici industrii. Aceasta trebuia să folosească surplusul de forţă de muncă şi să valorifice bogăţia de materii prime.

Un loc de seamă în viaţa localităţii îl ocupau morile de piatră carea sigurau măcinatul cerealelor. Tradiţia păstrează amintirea morii lui Costică Boangiu, în Golestii – Badii, pe Udeni, pe drumul naţional, la contactul cu comuna Călineşti. Am amintit mai sus de acel început de "fabrică" de magiun, în 1914.

Aceasta şi-a schimbat denumirea în Fabrica de marmeladă şi a fost închiriată Cooperativei din Topoloveni. Statisticile studiate nu ne dau informaţii despre numărul lucrătorilor. În anul 1941 a fost preluată de Ministerul Agriculturii, Direcţia Viticulturii. Această trecere a fost urmarea situaţiei deosebit de grele în care ajunsese. Ca urmare a măsurilor organizatorice, s-a înregistrat o uşoară revigorare. Se produceau marmeladă şi magiun din dovleac, prune, mere. Erau începuturile industriei alimentare.

Atunci au fost puse în evidenţă rezervele de petrol şi gaze din zonă, care urmau să devină o nouă sursă de venit pentru locuitori. În localitate şi-au făcut apariţia investitori care doreau să încheie contracte de concesionare cu stăpânii terenurilor.

Pădurile au început să fie exploatate mult mai eficient. Pe lângă lemnul de foc, se trece la forme uşoare de prelucrare. Se valorifică sub formă de lemn de construcţie pentru binale şi de cherestea.

În urma lucrărilor edilitar-gospodaresti, executate în perioada 1936-1938, centrul localităţii dispunea de apă potabilă şi curent electric produs de grupul electrogen de la Casa Sănătăţii.

Cooperativa " Dealul Topolovenilor" avea deschise aproximativ 20 de magazine de desfacere a vinului în

judeţ şi în localităţi din ţară, iar ţuica de Piteşti, cum era cunoscută, era consumată cu multă plăcere în cele mai renumite localuri ale Capitalei şi de către cei care vizitau localitatea.

Se naşte în 1882, la Topoloveni Muscel, Ion Mihalache, într-o familie foarte săracă şi împovărată, cu mai mulţi copii. Impresionat de inteligenţa ieşită din comun a acestui copil, la terminarea şcolii primare, învăţătorul său din sat l-a dat pe cheltuiala lui la Şcoala Normală de la Câmpulung, unde copilul reuşeşte cu nota zece, absolvind şcoala ca premiant de onoare, tot timpul fiind bursier al statului, fără nici un sprijin din partea familiei. După o scurtă şedere că învăţător la Ludeşti, judeţul Dâmboviţa, se stabileşte că învăţător în satul său natal, Topoloveni, de care îşi va lega numele prin luptă sa pentru ridicarea ţărănimii. Aici, la Topoloveni, vreme de 12 ani, Ion Mihalache, pornind de la ideile înaintaşilor, va pune bazele ţărănismului. El nu a fost numai un teoretician, un gânditor, ci şi un practician, urmând cu tenacitate aplicarea în practică a ideilor şi gândurilor care îl stăpâneau. Unde putea face mai bine acest lucru decât la Topoloveni, acolo unde văzuse lumina zilei, acolo unde lumea avea mare încredere în el.

Mihalache a susţinut cu toată forţa sa dreptul de proprietate individuală al fiecărui ţăran. El văzuse rezultatele benefice ale unei astfel de organizări tot la Topoloveni, unde la 22 septembrie 1902 se forma societatea economică cooperatistă “Cârcinovul”, care îşi propunea, printre altele, “… a face operaţiuni de tovărăşie agricolă, de aprovizionare sau cumpărare în comun de unele obiecte sau produse.

Învăţătorul lui Mihalache, Nicolae Cristescu, răspunzând la chemarea lui Spiru Haret, organizase în anul 1901, prima bancă populară, bucurându-se de rezultate foarte frumoase.

La 18 ianuarie 1904, din iniţiativa lui Ion Mihalache, a lui Nicoale Cristescu şi a lui Maximilian Popovici – arendaşul moşiei statului din localităţi – se pun bazele băncii populare “ Carcinovul”, cu 68 de membri şi cu un capital de 845,50 lei.

La 1 iulie 1904 banca avea 98 de membri, dintre care 84 de plugari şi meseriaşi şi un capital de 2.319,78 lei. Banca populară a fost prima formă de cooperaţie bine organizată la Topoloveni . Ea a deschis , cu adevărat, calea cooperaţiei în zonă, fiind nu numai una din puternicele bănci populare, dar şi model de prosperitate şi bună gospodărire.

În faţa acestui fenomen social-economic, statul nu a putut rămâne multă vreme impasibil, trecând la adoptarea Legii băncilor populare săteşti şi a Casei lor Centrale, în 29 martie 1903.

Fire de organizator şi conducător, Mihalache va pune la punct planul de organizare a unei mari federale de bănci populare din judeţul Muscel. Înfiinţată la 16 martie 1908, Federala “ Podgoria “ va fi prima de acest gen din ţară.

În anul 1915 este organizată cooperativa vinicolă “Dealul Topolovenilor”, care administra în mod superior munca şi avutul cultivatorilor de vii din Topoloveni şi Golestii- Badii.

O filă aparte din viaţa spirituală a localităţii o reprezintă faptul că dintre oamenii acestor locuri se va ridica un mitropolit al Ţării Româneşti. Acest lucru dovedeşte profunzimea credinţei în Dumnezeu , căldură cu care ei încurajau biserica.

Acest fiu al localităţii, care va ajunge la cea mai înaltă demnitate ecumenică a ţării, a fost Daniil al II-lea Topoloveanu.

Era fiul lui Manole comisul, despre care aminteşte un document din 1661 şi care se numea Dumitraşcu logofăt sau Dumitraşcu Topoloveanu. La 19 august 1719, este ales mitropolit al Ungrovlahiei, cum reiese din pomelnicul Mănăstirii Câmpulung, în urma retragerii mitropolitului Mitrofan. El a păstorit până în august 1732, când a încetat din viaţă la vârsta de peste 80 de ani. În aceşti ani s-a dovedit un harnic şi priceput gospodar al mitropoliei.

După încetarea războiului, intrarea vieţii pe făgaşul normal însemna şi redeschiderea şcolilor săteşti. Cele din Topoloveni şi Goleştii – Badii funcţionau cu două posturi, iar cele din Ţigăneşti şi Călineşti – Turculeşti cu trei posturi.

În toamna anului 1923 începea să funcţioneze în Topoloveni, în cătunul Inuri, acolo unde a fost vechea vatră a Topolovenilor, o nouă şcoală sătească. Primul învăţător la această şcoală a fost Gheorghe Catanoiu, din Viticheşti.

La sfârşitul deceniului trei, şcolile din Topoloveni construite la început de secol deveniseră neîncăpătoare, mulţi copii de vârsta şcolară rămânând în afara lor din lipsă de spaţiu. O statistică din 1930 arată că la şcoala

Ţigăneşti , din 231 de elevi înscrişi urmau cursurile numai 190, localul având 4 săli de clasă şi cinci posturi de învăţători.

Nu se poate încheia acest capitol al şcolii fără să amintim că în Topoloveni au funcţionat şi grădiniţe de copii. În anul 1913 este întemeiată prima grădiniţă. Aceasta a funcţionat în casa Bucşan în perioada 1913-1918, după care, prin stăruinţa Mariei M. Vlădescu şi cu sprijinul Societăţii "Îndrumarea" , este ridicat un local propriu cu două săli de clasă. Cea dintâi educatoare a fost Livia Biligan. Grădiniţa din Topoloveni era una dintre cele două grădiniţe săteşti din tot judeţul Muscel care funcţiona în 1916-1917.

Dezvoltarea şi formarea oraşului s-a făcut într-o regiune complexă, cu factori favorabili vieţii şi activităţii umane, la întretăierea unor vechi rute comerciale şi căi de comunicaţie. Aceste drumuri, aceste căi asigurau permanente şi multiple legături între câmpie, deal şi munte, între Ţara Românească şi Transilvania şi se făceau prin culoarul Rucăr – Bran şi defileul Oltului.

Vatra oraşului s-a conturat, apoi s-a extins acolo unde pârâul Cârcinov iese în lunca Argeşului, sub poala dealurilor încărcate cu mireasma pomilor fructiferi şi viţei de vie. Amplasarea localităţii la contactul dintre deal şi câmpie conferă Topolovenilor o notă specifică, o anumită personalitate şi un pitoresc deosebit. Limitele oraşului se extind până la următoarele localităţii: Călineşti (V), Priboieni (N, N-V), Bogaţi (E), Leordeni (E, S-E), Căteasca (S), toate din judeţul Argeş.

Oraşul a avut un rol important pentru dezvoltarea economică, socială, politică şi culturală a

Munteniei. Un număr de 258 eroi au murit pe câmpul de luptă în timpul campaniilor din 1877-1878, 1916-1919 şi 1941-1945. În timpul campaniei din 1916-1919 şi-a pierdut viaţa învăţătorul şi folcloristul Dumitru Mihalache, fratele învăţătorului şi omului politic Ion Mihalache.

" Cine a trecut prin Topoloveni acum 40 de ani, nici nu-l mai cunoaşte azi, atât de minunate schimbări s-au făcut…." spunea Ion Simionescu, preşedintele Academiei Române , în 1942.

În anul 1968, Topoloveni a fost declarat oraş. De atunci şi până în prezent el a cunoscut o puternică dezvoltare. Economia sa şi-a păstrat şi astăzi caracterul industrial agrar. Numărul populaţiei a crescut deasemenea, oraşul având în prezent 10.219 locuitori, dintre care 5.407 femei şi 4.812 bărbaţi. Oraşul are blocuri de locuinţe, spital, bibliotecă, liceu, bancă, un sediu ultramodern al Primăriei construit după anul 1990 şi multe alte construcţii de utilitate publică, printre care amintim construcţia unui Complex Multifuncţional (catedrală, sala de spectacole ultramodernă, Casă de cultură, Oficiul de relaţii cu publicul, Oficiul de cadastru), Judecatorie, Parchet, Notariat, Agentia judeteana de Somaj si Ocuparea Fortei de Munca Arges – filiala Topoloveni.

Suprafaţa şi componenta localităţii au fost diferite de la o perioadă la alta, de la o organizare administrativă la alta. Pentru secolul al XIX-lea, cât şi pentru cele anterioare, întinderea localităţii nu poate fi stabilită cu exactitate deoarece lipsesc date certe. La început de secol al XIX-lea, în componenţa localităţii intrau doar satele: Inuri, Topoloveni şi Cârcinovul, care începuse să se dezvolte la drumul Piteştilor, Viticheşti, Ţigăneşti şi Valea Tătarului fiind sate separate. Această situaţie se menţine şi la începutul secolului al XX-lea, mai precis la 1902, când Topolovenii era comună rurală care se compunea din trei cătune: Topoloveni, Cârcinov şi

Inuri. Ţigăneşti şi Goleştii – Badii (fosta Valea Tătarului) erau comune rurale distincte, iar Viticheştii era sat ce intra în componenţa comunei rurale Călineşti.

Ţigăneştii aveau o suprafaţă de 750 ha.

În urma legii de unificare administrativă din iunie 1925, comuna rurală Topoloveni primeşte în componenţă fosta comună Goleştii – Badii şi cătunul Glâmboc. În anul 1939 suprafaţa Topolovenilor era de 1.360 ha, din care 360 ha – vatra satului şi 1.000 ha teren cultivabil. Această situaţie se menţine până la organizarea administrativă din 1950, când comuna Topoloveni primeşte satele Viticheşti şi Tigăneşti-Linie de la comunele Călineşti, respectiv Ţigăneşti, care fusese desfiinţată şi dezmembrată, satele Ţigăneşti, Boţârcani, Gorăneşti şi Crinteşti fiind încadrate la comuna Priboieni.

În 1968, la ultima organizare administrativ-teritorială a ţării, comuna Topoloveni a fost declarată oraş şi a primit în componenţă satele: Ţigăneşti, Boţârcani, Gorăneşti şi Crinteşti din fosta comună Ţigăneşti.

Deci Topoloveni a cunoscut o extindere treptată pe seama localităţilor vecine care în prezent sunt străzi sau sate aparţinătoare. Începând cu anul 1968, oraşul are o suprafaţă de 3.303 ha.

Clima

Localitatea Topoloveni are o climă temperat-continentală, de pădure. În lunile de iarnă nu se înregistrează temperaturi foarte scăzute sau viscole puternice, iar verile sunt mai puţin toride. Localitatea este scăldată la limita sa sudică de apele Argeşului şi este traversată de la nord la sud de pârâul Cârcinov, care într-o anumită perioadă de timp i-a împrumutat şi numele Târgului Cârcinov.

În perioadele bogate în precipitaţii, localitatea, în partea sa colinară, cunoaşte acţiunea a numeroşi torenţi care au fost supuşi unor uşoare lucrări de regularizare a cursurilor, în vederea prevenirii acţiunii lor distructive.

Temperatura medie anuală este de 10,5 °C, iar valorile minime şi maxime înregistrate în secolul nostru au fost de -30 °C la 25 ianuarie 1942 şi respectiv de 43 °C la 19 iulie 2007. În medie, pe an sunt 17 zile geroase, 26 reci, 99 calde, 30 tropicale, restul fiind zile cu o temperatură moderată.

Cantitatea medie multianuală de precipitaţii este de 600 mm, cu 30–40 mm în ianuarie şi 88 mm în luna iunie. Anul cel mai ploios a fost 1901, cu 963,9 mm, iar cel mai secetos 1930, cu 305,3 mm. Pe an, sunt în medie 104 zile cu precipitaţii lichide, 26 cu ninsoare, 112 cu cer senin, 131 cu cer noros şi 122 cu cer acoperit.
Oraşul se află sub influenţa predominantă a vânturilor de nord-est (40 %) şi de sud-est (23 %), cu o viteză medie de 3,1 m/sec. În medie, sunt 11 zile pe an cu vânt cu viteză de peste 11 m/s şi numai 2 zile cu vânt de peste 16 m/s. Presiunea atmosferică este de 748,2 mm.

Relieful şi vegetaţia

Relieful localităţii se încadrează în două subunităţi morfostructurale: Piemontul Getic, subunitate colinară, de orogen şi Câmpia Română, subunitate de platformă. Piemontului Getic îi aparţin dealurile din partea de est, nord şi nord-vest, iar Luncii Argeşului (subunitate a Câmpiei Române) terenurile din sudul localităţii. Subsolul Topolovenilor este bogat în substanţe minerale utile. În profunzimea structurilor geologice se găsesc zăcăminte de ţiţei şi gaze naturale, localitatea fiind un important centru petrolifer, exploatarea ţiţeiului începând cu anul 1953.
Depozitele aluvionare cuaternare din albia râului Argeş oferă mari cantităţi de pietrişuri şi nisipuri care sunt exploatate intens pentru construcţii. De asemenea, argila şi alte roci sunt folosite pentru producerea cărămizilor.

Solurile sunt reprezentate, pe pantele dealurilor, de cele podzolice şi brun roşcat podzolice, iar în lunca Argeşului, de cele argilo-nisipoase destul de fertile. Pe aceste soluri locuitorii au practicat din cele mai vechi timpuri agricultura, o amploare deosebită cunoscând-o pomicultura şi viticultura.

Flora şi fauna sunt foarte bogat reprezentate, fiind specifice tuturor zonelor de contact dintre deal şi luncă. Flora este reprezentată de către pădurea colinară, vegetaţia de silvostepă şi azonal, de cea de luncă, iar fauna este caracteristică acestor zone de floră şi anume biotopului de pădure colinară şi în mai mică măsură, celui de silvostepă.

CAPITOLUL 3 METODOLOGIA DE ELABORARE A SEE

Strategia de Eficientizare Energetică (SEE) a orașului Topoloveni este elaborată cu respectarea prevederilor HG 775/2005 precum şi a bunelor practici de elaborare a documentelor de planificare strategică.

Din perspectivă metodologică, în prima etapă s-a definit scopul elaborării SEE (Strategiei de Eficientizare Energetică) precum şi gradul comprehensivitate a acesteia.

Cea de a doua etapă a constituit-o elaborarea machetei de indicatori pe domenii studiate. S-a avut în vedere menţinerea unui echilibru între numărul indicatorilor de studiat şi comprehensivitatea asumată a SEE. Astfel că, s-a avut în vedere o machetă care să cuprindă indicatori relevanţi pentru fiecare domeniu studiat eliminîndu-se indicatorii redunadanţi sau aceia care nu puteau aduce elemente importante în cadrul *Analizei diagnostic*.

Cea de a treia etapă a fost culegerea datelor şi prelucrarea acestora.

A patra etapă a constat în elaborarea Analizei diagnostic prin interpretarea fiecărui indicator în parte, interpretarea coroborată a mai multor indicatori şi corelarea cu diferite fenomene sau evenimente din viaţa orașului. În consecinţă, s-au constatat o serie de probleme şi nevoi pe care comunitatea le are.

Următoarea etapă a constat într-o serie de consultări cu factori interesaţi din orașul Topoloveni având drept scop punerea în accord a problemelor constatate în analiza diagnostic cu nevoile percepute la nivelul comunităţii. Această etapă este o etapă esenţială în procesul elaborării soluţiilor.

Etapa a şasea este Analiza SWOT. Acest tip de analiză este foarte des utilizat în elaborarea diferitelor tipuri de instrumente de palnificare strategică având o foarte mare relevanţă în definirea unei viziuni şi conturarea unor soluţii ce vor fi cuprinse în planul de acţiuni (măsuri). În cadrul analizei SWOT s-a utilizat dezvoltarea analizei pe următoarele principii:

- Construiește pe punctele Tari
- Elimină punctele Slabe
- Exploatează Oportunităţile
- Îndepărtează Ameninţările

Ulterior, s-a trecut apoi la elaborarea unei viziuni, a Obiectivelor Strategice şi a Obiectivelor Specifice ale SEE. În această etapă s-au derulat o serie de sesiuni de consultări cu factorii interesaţi.

În etapa a opta s-au elaborat ***măsurile*** ce se au în vedere pentru îndeplinirea Obiectivelor Specifice şi a Obiectivelor Strategice. Măsurile (Planul de acţiune) prevăd acţiuni ce vor fi întreprinse de către autorităţile publice locale ale orașului Topoloveni şi au în vedere sursele posibile de finanţare.

Pe întregul parcurs al elaborării SEE s-a avut în vedere o matrice logică a fiecărei măsuri, în aşa fel încât fiecare măsură să acopere o nevoie reală, constatată în Analiza Diagnostic, bazându-se pe punctele tari, exploatând oportunităţile, eliminând punctele Slabe şi îndepărtând ameninţările.

În ultima etapă s-a abordat trinomul Implementare, Monitorizare şi Control a Strategiei de Eficientizare Energetică a orașului Topoloveni.

CAPITOLUL 4 ANALIZA DIAGNOSTIC

Orașul Topoloveni ocupă o suprafaţă de 3606 hectare (0,52.% din suprafaţa totală a Judeţului Arges), din care cea mai mare suprafață (39,21.%) o reprezintă terenul agricol, avand categoria de folosinta arabil.

După forma de proprietate, terenul agricol este deținut în proporție de aprox 94% de proprietari privați, în timp ce terenul neagricol este deținut într-o proporție de apoximativ 1% de stat.

Tabel nr.1- Impărțirea suprafeței administrative, după forma de proprietate

Specificaţie	**Teren agricol**		**Teren neagricol**		**Total**
	ha	**%**	**ha**	**%**	**ha**
Proprietate publica a UAT	135,36	*3,84%*	25,98	*0,72*	161,34
Proprietate privată a UAT	-		2,16	*0,059*	2,16
Proprietate privată	3388,5	*94%*	54	*1,49*	3442,5
TOTAL	**3523,86**		**82,14**		**3606**

Sursa – Biroul Urbanism, Primăria Topoloveni

Din punct de vedere al evoluției terenului, în ultimii 5 ani structura suprafeței administrative a orașului s-a modificat in urma cedarii unor suprafete de catre comunele invecinate (Calinesti, Cateasca, Priboieni, Leordeni, Bogati) prin care Orasul Topoloveni si-a marit suprafata administrativa după cum se poate observa din datele prezentate mai jos, variații inregistrându-se la categoria *teren agricol / păduri si alte terenuri cu vegetatie forestiera.*

Suprafata de intravilan a fost marita prin introducerea in aceasta categorie a unor suprafete de teren ce au avut alte destinatii, in urma amenajrii retelei de drumuri si de utilitati publice.

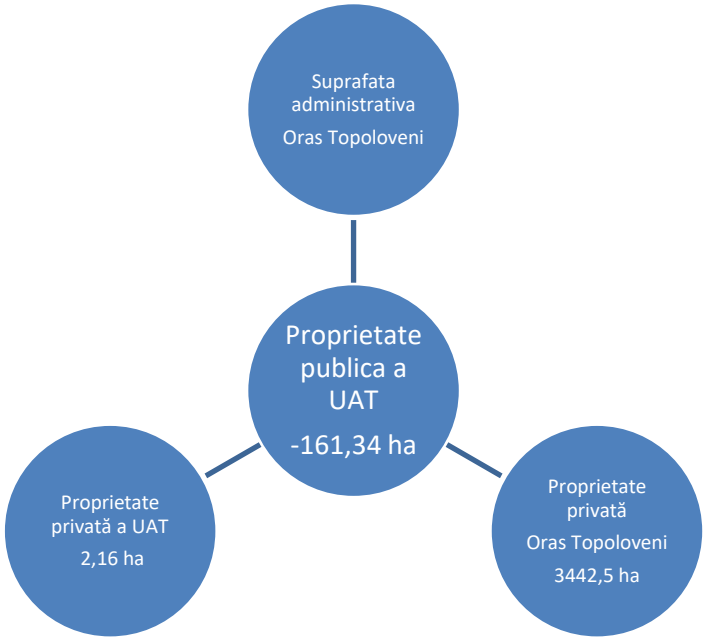

Tabel nr.2 - Evoluția terenului pe categorii de folosință

Categorie de folosință	Suprafața (ha / km)

	An 2014	An 2013	An 2012	An 2011	An 2010
Teren agricol, din care:					
- arabil	*1414 ha*	*1414ha*	*1180 ha*	*1180 ha*	*1215 ha*
- pășuni și fânețe	*203 ha*	*203 ha*	*248 ha*	*248 ha*	*314 ha*
- vii și livezi	*260 ha*	*260 ha*	*268 ha*	*268 ha*	*233 ha*
Păduri si alte terenuri cu vegetație forestieră	**758 ha**	**758 ha**	**738 ha**	**738 ha**	**672 ha**
Ape și bălți	**5 ha**	**5 ha**	**34 ha**	**34 ha**	**34 ha**
Teren intravilan	**859 ha**	**859 ha**	**767 ha**	**767 ha**	**767 ha**
Drumuri (km)	**73 ha**	**73 ha**	**109 ha**	**109 ha**	**109 ha**
Neproductiv	**34 ha**	**34 ha**	**33 ha**	**33 ha**	**33 ha**
Suprafața totală	**3606 ha**	**3606 ha**	**3377 ha**	**3377 ha**	**3377 ha**

Sursa- Biroul Urbanism Primăria Topoloveni

Suprafața agricolă totală este alcatuită din teren arabil în cea mai mare parte – 1414 ha 39,21.%),

Orasul Topoloveni este o zona cu traditie in cultivarea **pomilor fructiferi si a vitei de vie** aceasta activitate fiind incurajata si de dezvoltarea in oras a unor fabrici ce au ca obiect de activitate prelucrarea legumelor si fructelor, pe viitor preconizand o crestere a acestui sector care in prezent ocupa o suprafata de aproximativ 7,21% din suprafata administrativa.

Suprafata de teren ce este incadrata in categoria de folosinta **pasuni si fanete** reprezinta aproximativ 5,62 % din suprafata administrativa, insa preconizam pe viitor o scadere a acestui sector in detrimentul sectorului de livezi si vita de vie.

Fondul forestier acoperă 758 hectare, ocupând locul 3 in structura suprafeței administrative a orașului (aprox 21 % din totalul suprafeței administrative) și este reprezentată de păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră, autoritatea locala fiind permanent interesata de starea acestui sector, pe care l-a dezvoltat prin accesarea unui proiect cu finantat prin Administratia Fondului pentru Mediu (A.F.M.) prin care s-a infiintat o plantatie de aproximativ 67 ha cu diverse specii de arbori si arbusti (garnita, gorun, salcam, etc.)

Luciul de apa care se află pe întinderea orașului Topoloveni este de 5 hectare, reprezentând aproximativ 0,15% din suprafața totală a orașului și este alcătuit din bălți.
Din totalul suprafetei administrative 2,96% sunt ocupate de **drumuri** si teren aflat in categoria de folosinta **neproductiv.**

Terenul intravilan al orașului Topoloveni ocupă în prezent o suprafaţă de 859 de hectare (aproximativ 24% din totalul suprafeței administrative- mai precis 23,82%).
Tabel nr.3 - Bilanțul teritorial intravilan

ZONE FUNCTIONALE	An 2014		An 2006	
	Suprafata (ha)	Procent (%) din total intravilan	Suprafata (ha)	Procent (%) din total intravilan
Locuinte si functiuni complementare	638,32	75,29	181,70	26,90
Unitati industriale si depozite	80.13	10,36	56,20	8,3
Unitati agro-zootehnice	0	0	10,70	1,60

ZONE FUNCTIONALE	An 2014		An 2006	
	Suprafata (ha)	**Procent (%) din total intravilan**	**Suprafata (ha)**	**Procent (%) din total intravilan**
Institutii si servicii de interes public	24	2,79	10,20	1,50
Cai de comunicatie si transport (rutier)	73	8,49	29,80	4,40
Spatii verzi, sport, agrement, protectie	26,49	3,08	5,60	0,80
Constructii tehnico-edilitare si zone protectie	12,56	1,46	0,96	0,14
Gospodarire comunala, cimitire	4,79	0,56	4,16	0,60
Destinatie speciala	0	0	0	0
TOTAL INTRAVILAN	**859**		**299,32**	

Sursa: Biroul urbanism Primaria Topoloveni

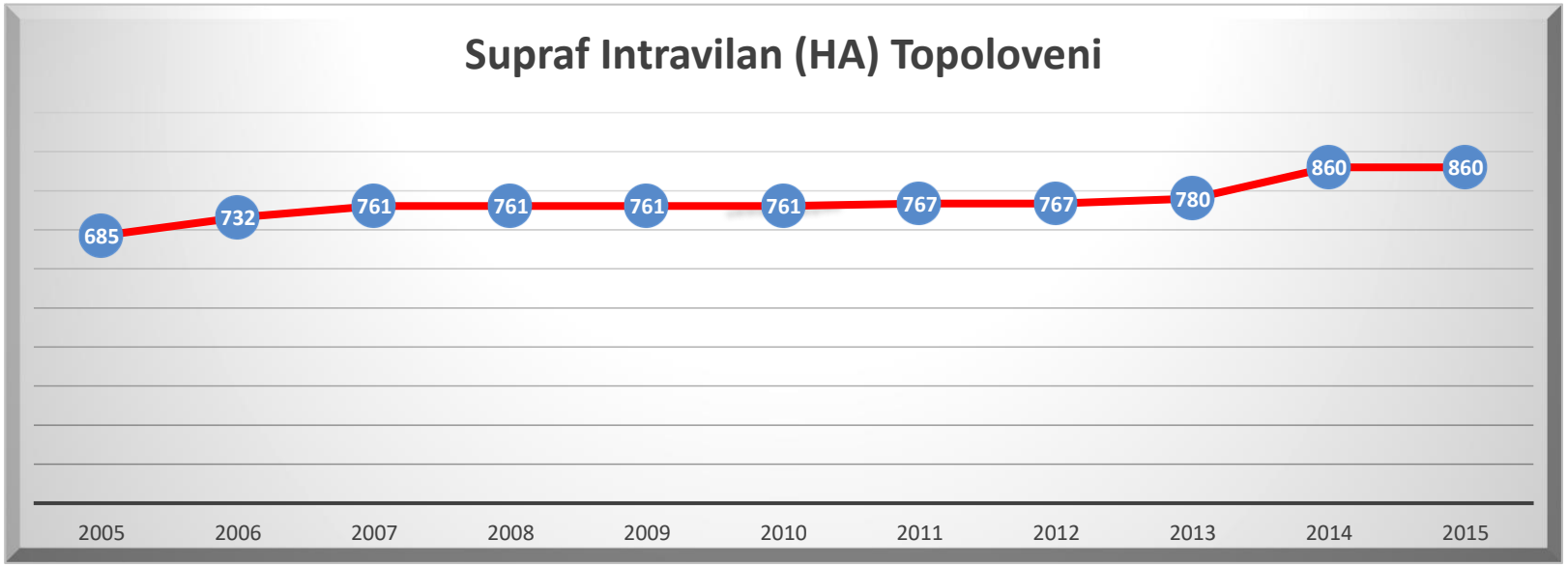

Dinamica suprafeței intravilane 2005-2015 Sursa: INSSE – tempo on line accesat aprilie 2016

Fondul locativ

Fondul locativ constituie totalitatea încăperilor locative, indiferent de forma de proprietate, inclusiv case de locuit, case specializate (cămine, case-internat pentru invalizi, veterani, case speciale pentru bătrâni singuratici şi altele), apartamente, încăperi de serviciu şi alte încăperi locative în alte construcţii utile pentru locuit.

Fondul locativ pe forme de proprietare se divizează astfel:

• fondul locativ public - fondul locativ care se află în proprietatea statului şi în deplină administrare gospodărească a întreprinderilor de stat; fondul locativ municipal care se află în proprietatea raionului (orașului), orașului, precum

şi fondul care se află în administrarea gospodărească a întreprinderilor municipale sau în administrarea operativă a instituţiilor municipale;

- fondul locativ privat - fondul care se află în proprietatea cetăţenilor (case de locuit individuale, apartamente şi case de locuit privatizate şi procurate, apartamente în casele cooperativelor de construcţie a locuinţelor) şi fondul care se află în proprietatea persoanelor juridice (create în baza proprietarilor privaţi), construit sau procurat din contul mijloacelor proprii;
- fondul locativ cu forma de proprietate mixtă - fondul care se află în proprietatea personală, în proprietatea comună sau în cote-părţi ale diferitor subiecţi ai proprietăţii publice şi private;
- proprietatea întreprinderilor mixte - fondul locativ care se află în proprietatea întreprinderilor mixte cu participare străină.

Tabel nr. 4 - Evoluția fondului locativ din orașul Topoloveni in perioada 2010-2014

An	Total locuințe (numar)	Total suprafață locuibilă (mp)	Proprietate publică (numar)	Proprietate privată (numar)	Proprietate privată (mixtă)
2002	3696	137771	0	3696	0
2010	3805	139271	0	3805	0
2011	3817	195538	0	3817	0
2012	3890	198538	0	3890	0
2013	3837	197223	0	3837	0
2014	3866	198376	0	3866	0

Sursa:Birou Urbanism, Primăria Topoloveni

In conformitate cu datele prezentate in tabelul nr.4 observam ca o modificare seminificativa in ceea ce priveste evolutia fondului locativ in orasul Topoloveni are loc incepand cu anul 2011 an in care isi fac simtita

prezenta investitiile cu capital strain (spaniol/ italian/libanez) si in sectorul acesta, muncitorii care lucreaza in aceste unitati incercand sa se stabilizeze in orasul Topoloveni.

De asemenea incepand cu 2012 au fost date in folosinta in orasul Topoloveni un numar de 60 de unitati locative A.N.L. (in anul 2008 mai fusese dat in folosinta un astfel de bloc cu 20 de unitati locative) iar la momentul acesta mai exista un numar de aproximativ 500 de solicitari pentru astfel de locuinte.

Blocurile din orasul Topoloveni (in numar de 49) sunt in situate in domeniul privat al unitatii administrativ teritoriale, iar cele 80 de unitati locative construite in regim de inchiriere prin A.N.L., se afla in domeniul privat al statului, fiind in administrarea Orasului Topoloveni.

Ca si proprietate Primaria detine in domeniul privat al localitatii la nivelul anului 2015 un numar de 15 unitati locative pe raza orasului Topoloveni. (12 apartamente, 3 case)

Lungimea străzilor urbane este de 41 km. Lungimea străzilor urbane modernizate a cunoscut o uşoară creştere din 2005 când era de 15 km la 41 km în 2015.

AN	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
KM Străzi urbane modernizate	15	15	15	19	19	27	32	32	32	41	41

Dinamica strazilor urbane modernizate – Sursa: INSSE accesat aprilie 2017

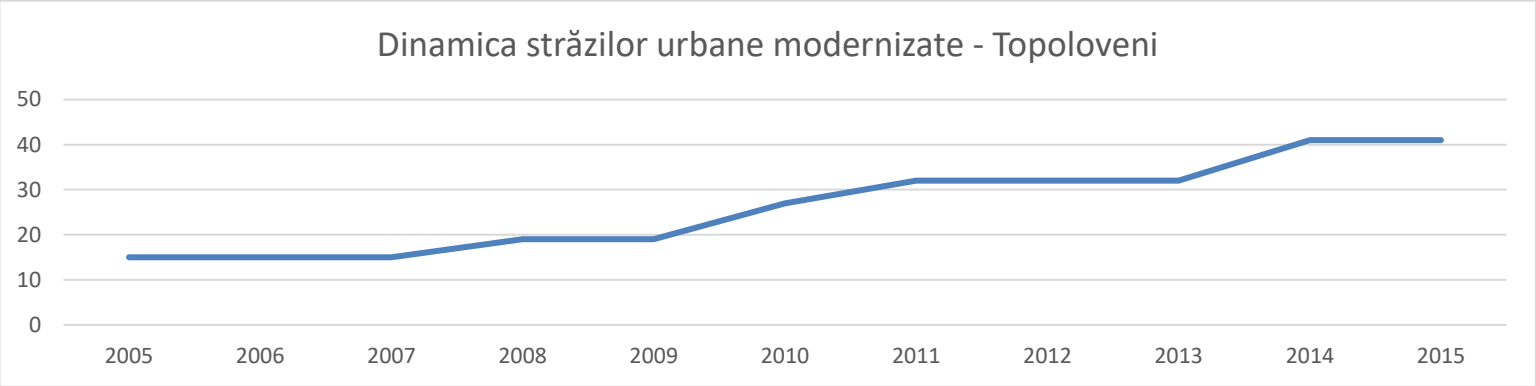

2.1. DEMOGRAFIE

Reperele demografice ale evoluției la nivelul Primăriei Topoloveni reprezintă elemente de interes major pentru definirea obiectivelor strategice și a planurilor de acțiune pe termen mediu și lung.

Din acest motiv am sintetizat următoarele informații ca fiind relevante..

Tabel nr.5 - Populația stabilă din mediul urban al judetului Arges

Localitatea	**Populație stabilă (numar persoane)**
	RPL 2011
JUDET ARGES	612413
Municipii si Orase	281642
ORAS Topoloveni	**10219**
MUNICIPIUL Pitesti	155383

MUNICIPIUL Curtea de Arges	27359
MUNICIPIUL Campulung	31767
ORAS Mioveni	31998
ORAS Costesti	10375
ORAS Stefanesti	14541

Sursa: Recensământul populației 2011

Densitatea populației în orașul Topoloveni este de 2838 locuitori/kmp, situându-se sub media pe județ.

După ***etnie***, locuitorii din Topoloveni sunt în proporție de peste 99% români si doar 0,35% reprezintă populația de etnie romă sau alte etnii. (etnia roma- 0,33%, etnia turca-0,02%). La recensământul din octombrie 2011, înregistrarea etniei, limbii materne şi a religiei s-a făcut pe baza liberei declaraţii a persoanelor recenzate. Pentru persoanele care nu au vrut să declare aceste trei caracteristici, precum şi pentru persoanele pentru care informaţiile au fost colectate indirect din surse administrative, informaţia nu este disponibilă pentru aceste caracteristici.

Comparativ cu recensamântul anterior realizat la nivelul anului 2002 populatia este intr-o usoara scadere insa premisele cresterii numarului de locuitori sunt incurajatoare acest lucru fiind dat si de faptul ca la nivelul orasului sunt asigurate un numar semnificativ de locuri de munca in diferite sectoare ale industriei (ex: industria alimentara; panificatie si patiserie, metalurgie, confectii textile, etc.) acest lucru stopand intr-o mare masura tendinta fortei de munca de a migra in special spre Pitesti si Bucuresti dar si in afara Romaniei.

Orasul Topoloveni asigura un climat benefic dezvoltarii armonioase a copiilor, dand insa o atentie deosebita educatiei.

In anul 2015 in Topoloveni exista invatamant prescolar de stat si particular; scoala generala cu clasele I-VIII; liceu teoretic si liceu tehnologic, reusind astfel sa concentram pe plan local toate nivelurile de invatamant

preuniversitar. Copiii care invata in aceste unitati de invatamant beneficiaza si de 2 Sali de sport moderne. (la scoala generala si la liceul teoretic)

Impărțirea populației pe grupe de vârstă

Tabel nr.6 - Populația din orașul Topoloveni pe grupe de vârstă

Grupa de vârstă	**Nr. persoane**	**Procent %**
sub 5 ani	453	4,43%
5 – 9 ani	411	4,02%
10-14 ani	489	4,78%
15-19 ani	534	5,22%
20-24 ani	**747**	**7,30%**
25-34 ani	**1690**	**16,53%**
35-49 ani	**2709**	**26,50%**
50-59 ani	1471	14,39%
60-64 ani	511	5%
65-74 ani	660	6,45%
75-84 ani	437	4,27%
peste 85 ani	107	1,04%
TOTAL POPULATIE	**10219**	**100%**

Sursa: Recensământul populației 2011

In tabelul nr.6 a fost sintetizata populatia din orasul Topoloveni pe grupe de varsta si se observa ca populatia cuprinsa intre 20 si 49 de ani reprezinta aproximativ 50% din totalul locuitorilor, lucru foarte important dat fiind faptul ca aceste categorii de varsta acopera cea mai mare parte din piata muncii pe plan local.

Un alt aspect imbucurator si care trebuie precizat este dat de populatia cu varta cuprinsa intre 0 si 20 de ani care reprezinta aproximativ 18,5% din totalul locuitorilor.

Starea civilă a populației din orașul Topoloveni

Tabel nr.7 -Starea civilă a populației din orașul Topoloveni

Orașul Topoloveni	POPULATIA STABILA TOTAL	STAREA CIVILĂ LEGALĂ					STAREA CIVILA DE FAPT Persoane care traiesc in uniune consensuala
		Necasatorit(a)	Casatorit(a)	Vaduv(a)	Divortat(a)	Informatie nedisponibila	
Ambele sexe	10219	3780	4888	941	610	-	288
Masculin	4812	1993	2434	165	220	-	144
Feminin	5407	1787	2454	776	390	-	144

Sursa: Recensământul populației 2011

Analizând informatiile din tabelul nr.7 care fac referire la starea civila a populatiei din orasul Topoloveni constatam faptul ca indicatorii cei mai ridicati sunt regasiti pentru ambele sexe in segmentul “casatoriti”.

In orasul Topoloveni tinerii sunt încurajaţi sa intemeieze familii deoarece exista si posibilitatea intretinerii acestora prin stabilitatea locului de munca.

Nu este de neglijat nici pozitia geografica a orasului care este situat la 20 de Km fata de Pitesti (resedinta de judet) si aproximativ 100 de Km fata de capitala tarii Bucuresti, avand acces direct la acestea prin legatura cu autostrada A1 Bucuresti-Pitesti. Deci esti in apropierea marilor aglomerari urbane si poti beneficia de unele servicii ale acestora (spre exemplu spitale) sau specula anumite opoortunitati (in domeniul comercial) insa costurile de intretinere ale familiei sunt incomparabil mai mici in Topoloveni fata de cele doua orase mentionate.

Tabel nr. 8 -Nivelul de educație a populației din orașul Topoloveni

Orașul Topoloveni	POPULATIA STABILA DE 10 ANI SI PESTE	NIVELUL INSTITUTIEI DE INVATAMANT ABSOLVITE									
		Superior		Post-liceal si de maistri	Secundar				Primar	Fara scoala absolvita	
	TOTAL	Total	din care:		Total	Superior		Inferior (gimnazial)		Total	din care:
			Universitar de licenta			Liceal	Profesional si de ucenici				Persoane analfabet
Total, din care:	9355	1354	1264	413	6552	3283	1335	1934	888	148	43
Masculin	4409	630	599	206	3207	1537	932	738	323	43	10
Feminin	4946	724	665	207	3345	1746	403	1196	565	105	33

Sursa: Recensământul populației 2011

Observand informatiile prezentate in tabelul nr.8 constatam ca in orasul Topoloveni cea mai mare pondere cand vorbim de nivelul institutiei de invatamant absolvite se regaseste la nivelul secundar unde cei mai multi sunt absolventi de liceu.

Si nivelul superior este oarecum bine reprezentat raportat la numarul de locuitori insa aici procentul celor cu studii superioare comporta anumite discutii.

Absolventii de liceu din orasul Topoloveni urmeaza in general studiile superioare in centrele universitare din Pitesti si Bucuresti unde o mare parte se si stabilesc in cautarea unor locuri de munca mai bine platite, sau in practicarea unor meserii care pe plan local nu pot fi exercitate. Deci o parte importanta a celor cu studii superioare migreaza catre marile orase din vecinatatea Topoloveniului.

Tabel nr. 9 - Mișcarea naturală a populației (număr persoane)

An	Născuți vii		Decedați		Sporul natural	
	Jud. Arges	Oraș Topoloveni	Jud. Arges	Oraș Topoloveni	Jud. Arges	Oraș Topoloveni
2010	5911	91	7529	103	-1618	-12
2011	5359	83	7510	87	-2151	-4
2012	5381	85	7289	75	-1908	+10
2013	5132	81	7172	105	-2040	-24
2014						

Sursa – INSSE Tempo online

Tabelul nr. 9 face o comparatie cu privire la miscarea naturala a populatiei la nivel judetean si la nivelul localitatii noastre unde constatam chiar o crestere la rubrica de spor natural in anul 2011 in orasul Topoloveni.

Analiza acestor date referitoare la sporul natural al judetului Arges si al orasului Topoloveni trebuie raportata la nivelul sporului natural la nivel national care este intr-o scadere accelerata si de aici s-ar trage concluzia ca orasul Topoloveni nu se afla intr-o situatie foarte ingrijoratoare date fiind cele expuse in cadrul tabelului nr.9.

Starea de ocupare a forței de muncă și gradul de sarăcie

Tabel nr. 10 - Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2 (număr persoane)

JUD. Arges	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
TOTAL, din care	**240009**	**241007**	**249004**	**246004**	
AGRICULTURA, SILVICULTURA SI PESCUIT	70900	70000	70800	68000	
INDUSTRIE	67800	69200	71200	72000	
CONSTRUCTII	18900	18600	18400	18500	
COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL	26900	27400	28000	29300	
TRANSPORT SI DEPOZITARE	11200	11200	11900	11300	

Sursa – INSSE Tempo online

Se observa ca cea mai mare fluctuatie la nivelul tabelului nr.10 o regasim in sectorul industrie si aceasta o putem pune pe seama celui mai mare investitor din judetul Arges (uzinele Dacia) dar si pe cea a furnizorilor acestui investitor care si-au dezvoltat unitati de productie in jurul acestui dezvoltator din industria auto romaneasca.

O fluctuatie regasim la sectorul de Comert cu ridicata si cu amanuntul (aproximativ 2400 de persoane care dezvolta activitati in aceasta zona in comparatie cu anul 2010) acest lucru fiind dat si de faptul ca unul dintre angajatorii importanti ai judetului (Petrochimia Arpechim) si-a restrans mult activitatea.

Programele de antreprenoriat destinate tinerilor absolventi isi fac simtita utilitatea, absolventii de studii medii si superioare incercand sa dezvolte mici afaceri in aceasta zona.

In sectorul agricultura/silvicultura si pescuit se observa o fluctuatie mai importanta intre anii 2012-2013, aceasta putand fi pusa si pe politicile Ministerului Agriculturii prin care se incearca o comasare a terenurilor agricole in vederea dezvoltarii unui sistem de agricultura performant/competitiv la nivel european.

In zona rurala unde este cea mai mare suprafata de teren agricol (arabil) populatia este imbatranita si desi se incearca atragerea tinerilor in mediul rural prin diferite programe finantate cu fonduri europene, multi dintre ei ezita.(unii au plecat la munca in strainatate, altii sau indreptat spre sectoare ale economiei care sunt considerate mai sigure: I.T., Inginerie, etc)

Tabel nr. 11 - Persoane (număr total) care au lucrat în agricultură, după statutul juridic al exploataţiilor agricole

An 2010	**ORAS TOPOLOVENI**	**JUDET ARGES**
Total , din care:	**1652**	**162344**
Exploataţii agricole fără personalitate juridică	1627	161386
Exploataţii agricole cu personalitate juridică	25	958

Sursa – Recensământul agricol 2010

Si in orasul Topoloveni numarul celor care lucreaza in agricultura este in scadere daca avem in vedere perioada anilor 2000-2010. Acest lucru trebuie analizat sub mai multe aspecte:

1. Persoanele care lucrau in agricultura (micii proprietari) au inaintat in varsta iar tinerii nu au fost incurajati/sprijiniti la nivel national sa intre in acest sector care il reprezinta agricultura;
2. In agricultura anului 2010 dar si in cea din 2014 infrastructura este practic inexistenta (vorbim aici de calitatea drumurilor agricole dar si de sistemul de irigatii- indispensabil in aceasta activitate.);
3. Au aparut totusi niste societati care incearca (si in unele zone au reusit) sa comaseze suprafete mai mari de teren incercand astfel sa devina rentabili. Comasarea suprafetelor coroborata cu utilajele agricole performante duc la scaderea numarului de persoane ce lucreaza in acest domeniu.

Tabel nr. 12 - Numărul mediu al salariaților

AN	Oraș TOPOLOVENI (număr persoane)	JUD. ARGES (număr persoane)
2010	2004	123836
2011	2174	124853
2012	2474	129116
2013	2331	130859
2014		

Sursa – INSSE Tempo online

Fata de perioada anterioara anului 2010 numarul locurilor de munca este in crestere, pe piata muncii in orasul Topoloveni existand oferte de munca in domeniile industriei usoara ce desfasoara activitati la nivel local.

O parte din cei care activeaza pe piata muncii isi desfasoara activitatea in orasele mari, Pitesti si Bucuresti.

Pe plan local autoritatea publica a venit in intampinarea agentilor economici prin infiintarea Liceului Tehnologic Topoloveni incercand sa ofere forta de munca specializata pe domeniile de activitate care desfasoara

activitati in Topoloveni, elevii acestei institutii de invatamant efectuand partea ce practica in cadrul acestor societati.

In anul 2015 cresterea numarului de salariati este determinat si de faptul ca salariul minim pe economie a crescut, determinand intrarea pe piata muncii a unor persoane care anterior acestei cresteri nu erau dispuse sa-si ofere forta de munca, ceea ce are ca efect o crestere a populatiei active disponibile.

Tabel nr. 13 - Evolutia numarului Şomerilor înregistraţi si Rata şomajului

Anii	**Şomerii înregistraţi la Agenţiile pentru ocuparea forţei de muncă (număr persoane)**	**din care: femei (număr persoane)**	**Rata şomajului - total (%)**	**Rata şomajului - femei (%)**
2010	280	129	13,9%	6,43%
2011	188	81	8,6%	3,72%
2012	197	84	7,96%	3,39%
2013	181	71	7,52%	3,03%
2014				

Sursa – INSSE Tempo online

Avand in vedere datele cuprinse in tabelul nr.13 observam ca la nivelul anului 2010 se inregistreaza cea mai mare rata a somajului dupa care urmeaza o diminuare a ratei somajului data fiind crearea de locuri de munca corelat cu nivelul studiilor absolvite de catre cei ce isi cauta un loc de munca.

Fondul Locativ.

Suprafața desfășurată a locuințelor este de 203.348 m^2, din care 199.035 m^2 in proprietate privată. În ultimii 8 ani suprafața locativă aflată în proprietate privată a înregistrat o creștere de 138,5%, respectiv de la 143,264 m^2 la 199,035 m^2.

AN	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Proprietate publică (m2)	3.890	4.649	4.649	4.649	1.340	4.313	4.313	4.313	4.313
Proprietate privată (m2)	143.264	144.515	145.182	146.517	195.451	196.617	197.042	198.085	199.035
TOTAL (m2)	147.154	149.164	149.831	151.166	196.791	200.930	201.355	202.398	203.348

Dinamica spațiului locativ 2007-2015. Sursa: INSSE Tempo on line si Biroul Urbanism Primăria Topoloveni

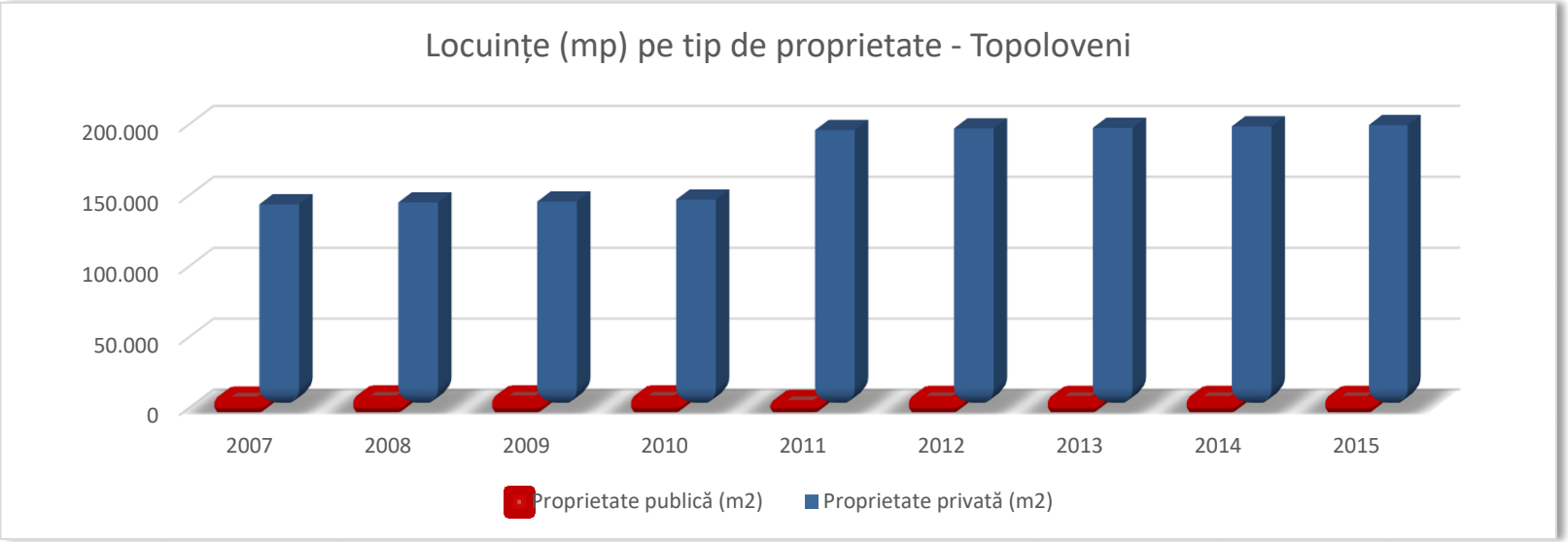

Deşi dinamica nu pare deosebit de accentuată trebuie să ţinem cont de faptul că perioada pe care am studiat-o, a fost o perioadă ce a fost precedată de criza din 2008-2011 când apetitul pentru investiţii a fost destul de redus. Un element important este acela că toate aceste locuinţe noi au fost construite cu respectarea tuturor normelor şi normativele în construcţii privind eficienţa energetică.

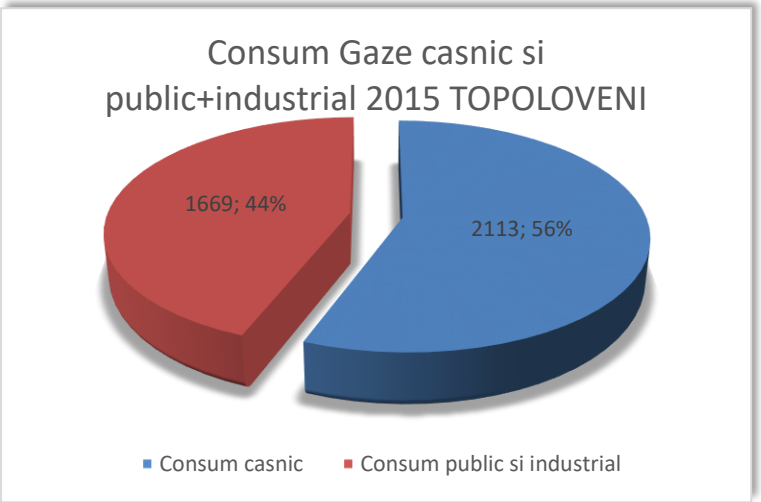

Analizând consumul de gaz natural al anului 2015 găsim o proporție de 56% consum casnic, respectiv 2.113.000 mc, față de 1.669.000 mc consumați de clădirile publice și industriale, reprezentând 44% din concumul total la nivelul orașului.

Blocurile din orasul Topoloveni (in numar de 49) sunt in domeniul privat al unitatii administrativ teritoriale, iar cele 80 de unitati locative construite in regim de inchiriere prin A.N.L., se afla in domeniul privat al statului, fiind in administrarea Orasului Topoloveni.

Datorită eforturilor depuse de către administrația locală, majoritatea blocurilor au fost rehabilitate în ultimii 7 ani. Reabilitarea acestora a constat în anvelopare, refacere fațade, termo-hidroizolare subsoluri și terase, iar pentru o parte dintre ele s-au executat lucrări de construire a acoperișurilor tip șarpantă.

Sursele de finanțare utilizate au fost PNDL și buget local. Lucrările au respectat standardele de eficientizare energetică la data recepționării acestora.

De menționat că toate locuințele noi pentru care s-au eliberat Autorizații de construire și s-au recepționat lucrările au respectat standardele de eficiență energetică.

Din totalul de 49 de condominiumuri (blocuri de locunțe) au rămas un număr de **18 care necesită lucrări de eficientizare energetică, însumând 63.076 m^2**.

La nivelul anului 2015 au fost livrați 2.113.000 metri cubi gaze naturale pentru consum casnic. Având în vedere faptul că Orașul Topoloveni nu mai are sistem de termoficare centralizat și că pe cale de consecință toate locuințele își asigură încălzirea cu centrale termice individuale, fie că este vorba de locuințe aflate în blocuri fie că sunt locuințe unifamiliale, pe de o parte și că volumul de gaz consumate pentru prepararea hranei este foarte mic raportat la volumul de gaz utilizat pentru încălzire, elaboratorii prezentului studiu se vor raporta la întregul volum de gaz livrat și consumat pentru clienții casnici ca fiind alocat încălzirii spațiilor locative, efectuând corecții cu coeficienți cuprinși între 3-5%.

Astfel că pentru ultimii 5 ani dinamica consumurilor de gaz este reprezentată în diagrama de mai jos.

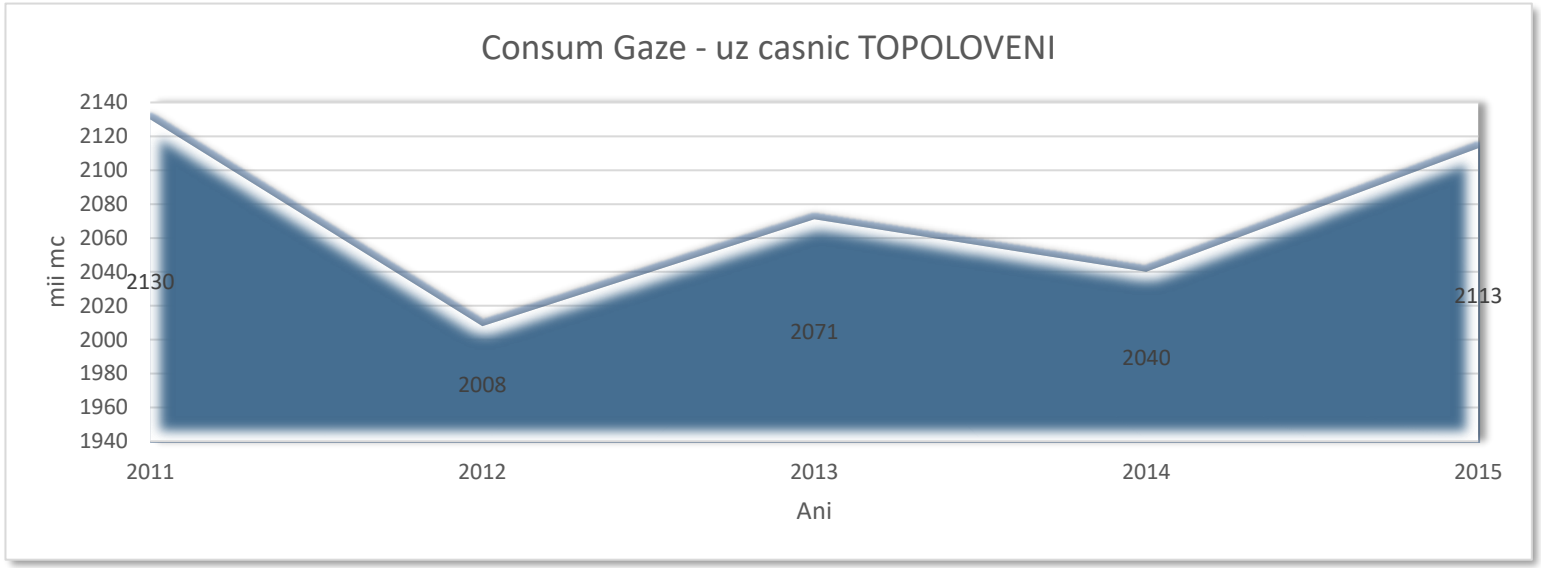

Analizând datele de mai sus și mai ales variația înregistrată în anul 2012, coroborând cu alte informații preluate de la administrația locală, constatăm că anul 2012 a fost anul în care s-au finalizat reabilitările și eficientizarea energetică pentru un număr important de blocuri, fapt care explică acea variație a consumului. Trendul ușor ascendent este dat de extinderea spațiului locativ.

Având în vedere datele menționate s-a efectuat calculu mediu de energie necesară pentru 1 m2, acesta având valoarea de aproximativ 110 KWh/$m^{2.}$

Această valoare este o valoare medie, neponderată la nivelul întregii suprafețe a spațiului locativ.

Volum gaz consum casnic (mc)	2.113.000
Suprafața locativa desfașurată mp	203.348
Volum gaz consumat raportat la mp (mc/mp)	10,39
KW/mp	109,63

S-au efectuat calcule pentru suprafața de 63.076 m2 blocuri ne-reabilitate și previziuni privind aceeași suprafață locativă după intervenție. Elaboratorii prezentului document recomandând ca intervenția privind eficientizarea energetică să fie demarată într-un orizont de timp de 1 an. La efectuarea calculelor s-au utilizat date din Auditul energetic efectuat de pentru cele 18 blocuri. Din aceste calcule rezultă:

Situația actuală inainte de reabilitare			Situația de așteptat dupa reabilitare	Economie potențială
mp total de reabilitat	63.075,92		63.075,92	
consum actual mediu (kw/mp)	115,00		69	46,00
cons act mediu anual Kw	7.253.730,80		4.352.238,48	2.901.492,32

cons mediu anual MW	7.253,73		4.352,24	2.901,49
cons mediu TEP	623,82		374,29	249,53
T CO2 eq	1.310,02		786,0147411	524,01

Putem concluziona că este deosebit de necesară continuarea intervenţiilor care au drept obiectiv eficientizarea energetică a clădirilor rezidenţiale din orașul Topoloveni. Elaboratorii prezentei SEE recomandă ca pentru perioada de programare a acestui document strategic, respectiv următorii 3 ani, administraţia locală, în parteneriat cu Asociaţiile de proprietari să continue în ritm susţinut programul de eficientizare energetică a blocurilor de locuinţe. De asemenea, recomandăm ca în programele de eficientizare energetică să fie introdusă componenta de producere a energiei regenerabile, fie prin instalarea de panouri solare pentru producerea de energie electrică, fie acolo unde este fezabil panouri solare pentru producerea apei calde menajere.

Reducerea volumului de GES (T CO2 eq) de 524.01 T CO2 eq, de la 1.310.2 la 786,014 T CO2 echivalent, reprezintă unul dintre obiectivele prezentului document de programare strategică.

Din punct de vedere al clădirilor publice, constatăm că majoritatea clădirilor publice, luând în considerare şi câteva excepţii, nu au beneficiat nici de anvelopări şi nici de măsuri de eficientizare energetică. Suprafaţa totală a clădirilor publice aflate în administrarea UAT este de 17.856 m². Din această suprafaşă desfăşurată, 5,319 m2 au fost reabilitați, iar restul de 12,537 m2 nu au beneficiat de intervenții care să vizeze eficientizarea energetică.

Supraf cladiri publice Ne-reabilitată (m2)	12.537,00
Supraf cladiri publice reabilitată (m2)	5.319,00
Total suprafață desf. Clădiri publice (m2)	17.856,00

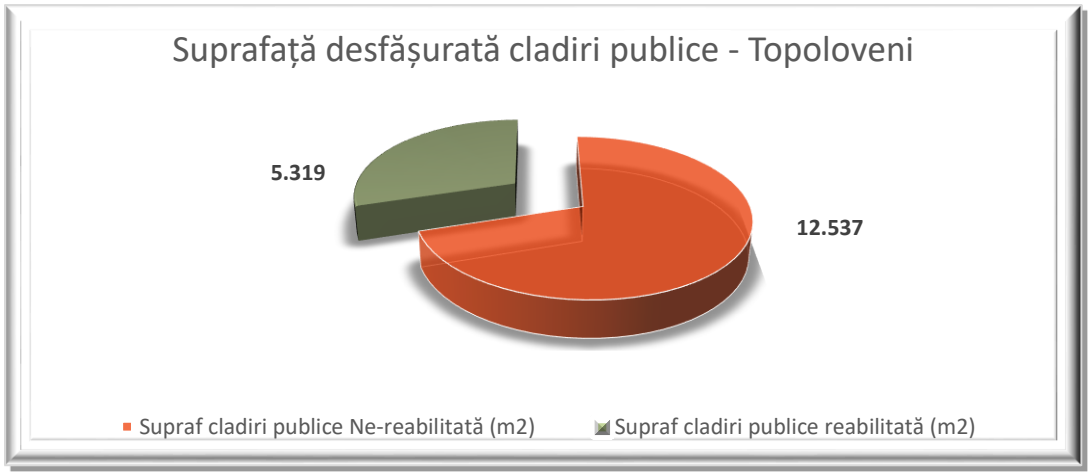

Consumul anual de energie pentru incălzire/răcire a cladirilor publice este de aproximativ 2.539.460 KWh/an, respectiv 142,22 KWh/m^2. Transformând consumul de energei în Tone Echivalent petrol (TEP) obținem o valoare de 218,39 TEP respectiv 458,63 T CO_2 eq.
Se remarcă un consum excesiv de energie consumată pe metru pătrat respectiv 142,22 Kwh/m^2/an, cu 22% mai mult decât consumul pe metru pătrat din mediul rezidențial, unde consumul mediu este de 115 Kwh/m^2/an.

Elaboratorii prezentului document recomandă intervenții programate pentru următorii 5 ani în sensul reabilitării și eficientizării energetice etapizate pentru toate clădirile publice pe baza expertizei tehnice și a auditului energetic al fiecărei clădiri în parte.

Rezultatele așteptate sunt și ținte ale prezentei strategii, astfel că o reducere cu 40% a consumurilor după intervenții ar fi de dorit, obținîndu-se astfel o reducere a valorii GES la 275 T CO_2 eq, respectiv un consum de 131 TEP corespunzător unui consum mediu/m^2 de 85,3 Kwh/m2/an.

Recomandăm o măsură specială care să se adreseze acestor clădiri publice. Considerăm că reducerea consumurilor şi asigurarea unor condiţii de confort ridicat în aceste clădiri publice sunt două obiective ale unei bune administraţii locale.

De asemenea, recomandăm ca în programele de eficientizare energetică să fie introdusă componenta de producere a energiei regenerabile, fie prin panouri solare pentru producerea de energie electrică, fie acolo unde este fezabil, panouri solare pentru producerea apei calde menajere.

Rețeaua de alimentare cu apă

Sursa de apă

In orașul Topoloveni, principala sursă de apă o constituie apa subterană, alimentarea cu apă realizându-se prin extragerea acesteia din puțuri forate. Există un numar de 17 puțuri forate, insa necesarul localitatii este asigurat din 12 puturi, facand totodata precizarea ca si celelalate 5 puturi sunt tot cu apa potabilă.

Sistem de colectare si depozitare

Apa extrasă din puțuri este colectată în 3 depozite/rezervoare cu o capacitate de 180mc/200mc/1000mc, capacitatea totală fiind de 1380 mc. Potabilizarea apei se face prin tratarea cu clor gazos și trecerea acesteia prin stația de filtrare înainte de depozitare.

Stația de tratare a apei a fost pusa in functiune in noiembrie 2012 iar la acest moment este in executie o noua statie de tratare ce va asigura locuitorilor si agentilor economici din Topoloveni apă potabilă. Sistemul de

alimentare cu apă funcționează corespunzător, apa extrasă fiind adusă la parametrii igienico-sanitari impuși de lege, facandu-se buletine de analiza lunara de catre operatorul de apa.

Rețeaua de alimentare cu apă are o lungime totală de 23,9 km și la sfarsitul anului 2016 prin intermediul proiectului cu finantare europeana- "Extinderea si reabilitarea infrastructurii de apa si apa uzata in judetul Arges" aceasta retea este modernizata si extinsa astfel incat la sfarsitul proiectului toti cetatenii orasului Topoloveni sa aiba acces la reteaua de apa si canalizare.

Orasul Topoloveni a implementat in perioada 2010-2014 proiectul „Modernizarea si reabiltarea retelei de strazi urbane in Orasul Topoloveni" proiect ce a presupus si extinderea retelei de apa pe strazile ce au intrat sub incidenta acestuia pe o lungime de 8466,50 km.

Din totalul de 3852 de locuințe, până în acest moment la sistemul de alimentare cu apă sunt racordate 2887, adică un procent de aproximativ 75%. Restul populatiei isi asigura apa din resurse proprii (foraje individuale) desi pentru o mare parte exista posibilitatea de a se conecta la reteaua de apa.

Tabel nr.16- Tipuri de utilizatori ai serviciilor de alimentare cu apă 2013 -2014:

TIPURI DE UTILIZATORI		**Nr. racordate la retea alimentare cu apă**
POPULAŢIE	*CASE PARTICULARE* *(nr. contracte, în toate cartierele oraşului)*	900
	Contracte individuale la blocuri	642
UNITĂŢI	*AGENŢI ECONOMICI*	158
	UNITĂŢI SOCIALE (şcoli, grădiniţe, dispensar, piaţă, unitatea de pompieri)	22

TOTAL	**1722**

Facem mentiunea ca toate apartamentele din orasul Topoloveni sunt conectate la reteaua de apa (un numar de 1987 apartamente), 642 prin contracte individuale, restul prin intermediul asociatiilor de proprietari.

Tabel nr. 17 - Consumul de apă potabilă în orașul Topoloveni în perioada 2010-2014:

ANUL	**CONSUMmetri cubi / zi**
2010	880,97
2011	821,63
2012	777,95
2013	715,93
2014	669,76

În România, Ordinul ministrului sănătăţii 536/1997 pentru aprobarea Normelor de igienă şi a recomandărilor privind mediul de viaţă al populaţiei, prevede, între altele, cantitatea minimă de apă pe zi pentru un locuitor, care trebuie să fie de minim 50 litri (în scopul acoperirii necesarului fiziologic, igienei individuale şi pregătirii hranei).

Consumul de apa inregistreaza conform datelor o scadere semnificativa, scadere ce este data in primul rand de modernizarea retelelor si a contoarelor, pierderile fiind diminuate substantial odata cu inlocuirea acestor elemente.

Surse de poluare a apei in oraș

Poluarea apei subterane se datorează folosirii pesticidelor si a îngrășămintelor chimice în agricultură precum si existenței unor fose rudimentare folosite de gospodăriile locale. Elementele cele mai poluante ca urmare a celor mentionate anterior sunt nitrații și cei mai periculoși nitriții.

Preţurile şi tarifele practicate

Potrivit prevederilor Hotărarii Consiliului Local al Orasușlui Topoloveni nr.7 din 28 ianuarie 2015 începând cu data de 01.01.2015 se aplică următoarele prețuri pentru apa potabilă livrată în orașul Topoloveni:

- Preț pentru populație – 4,55 lei/mc (inclusiv TVA)
- Preț pentru restul de utilizatori – 3,67 lei/mc (fara TVA)

Din informatiile analizate, este mai mult decât evident faptul că necesarul de apă este acoperit și se fac eforturi ca acest necesar sa fie asigurat indiferent de conditiile climaterice în acest sens, soluțiile fiind conturate de reprezentanții autorității locale în proiecte de investiții de tipul :

- Extindere front de captare și rețea aducțiune – 5 foraje noi si o retea noua de aductiune cu o lungime de 1,2 km.
- Reabilitare stații tratare existente – este in constructie o noua statie de epurare si tratare a apei
- Extindere rețea distribuție având în vedere tendința de dezvoltare a localității – 23,85 km
- Extindere gospodărie Apă – capacitate stocare 1500 mc
- Capacitate pompare 212 mc/h
- Reabilitarea retelei de apa pe o lungime de 13,98 km.

Rețeaua de ape uzate

În prezent, rețeaua de canalizare este in curs de extindere si reabilitare, pe toată raza localității avand termen final de executie septembrie 2016. Se vor realiza 33,77 km de rețea.

Prin intermediul proiectului Extinderea si reabilitarea infrastructurii de apa si apa uzata in judetul Arges a fost semnat in data de 09.07.2014 contractul de lucrari C.L.11- avand ca obiect- Reabilitarea si extinderea conductelor de aductiune, retelei de distributie si retelei de canalizare in aglomerarea Topoloveni.

Rețeaua de colectare a apelor pluviale din orașul Topoloveni este formată din șanțuri și rigolele de scurgere a apelor pluviale, acestea sunt permanent intretinute pentru a nu fi colmatate evitand astfel riscul ca localitatea să fie inundată de fiecare dată când va ploua mai abundent.

Orasul Topoloveni a implementat in perioada 2010-2014 proiectul „Modernizarea si reabiltarea retelei de strazi urbane in Orasul Topoloveni" proiect ce a presupus si extinderea retelei de apa uzata pe strazile ce au intrat sub incidenta acestuia pe o lungime de 8075,13 m, precum si realizarea canalizarii pluviale pe o lungime de 8031,90 m.

Rețeaua de iluminat public

Sistemul de iluminat public reprezintă ansamblul format din puncte de aprindere, cutii de distribuţie, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundaţii, stâlpi, instalaţii de legare la pământ, console, corpuri de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public.

Reţeaua de iluminat public din orașul Topoloveni aparţine S.C. CEZ S.A. și are o lungime de 3,6 km.

Tabel nr.18 - Infrastructura reţelei de alimentare a iluminatului public

Denumire	An 2010	An 2011	An 2012	An 2013	An 2014
Stâlpi de iluminat aparţinând companiei CEZ	1096	1096	1096	1096	1096
Corpuri de iluminat	1176	1176	1176	1176	1176

Sursa: Primăria Topoloveni

Din cele 1176 corpuri de iluminat, cele pe LED sunt 75 bucăți, pe sodiu 1101 bucăți.

Consumul de energie electrică pentru iliminatul public s-a menținut relative constant fiind de aproximativ 783.888 KWh/an. Consumul mediu pe corp de iluminat public este de 666,57 KWh/an, rezuzultând un consum mediu/h de 0,2287 KW/h.

SITUAȚIA ACTUALĂ		Consum anual KWh	Consum mediu/corp	Cons in TEP	Emisii T CO2 eq
Iluminat public		783.888,00		67,40	141,54
Nr corpuri iluminat		1.176,00	666,57		
Corpuri iluminat LED		75,00	204,40		
Corpuri iluminat sodiu		1.101,00	698,05		

Analizând indicatorii menționați, putem concluziona că înlocuirea aparatelor cu sodiu cu unele moderne care utilizează tehnologii de tip LED, intervenţia asupra punctelor de aprindere cu utilizarea unei tehnologii de diminuare, respectiv de reducere a intensităţii iluminatului public la momentele în care nu sunt prezenţi pe stradă pietoni sau autovehicule, intervenţii prin modernizare a punctelor de distribuţie şi măsurare din sistemul de iluminat public, precum şi integrarea acestora într-un sistem inteligent de gestionare a iluminatului public, pot conduce la reduceri semnificative (60-70%) a consumurilor.

SITUAȚIA DUPĂ IMPLEMENTAREA UNEI SOLUȚII DE EFICIENTIZARE		Consum anual KWh	Consum mediu/corp	Cons in TEP	Emisii T CO2 eq	economie KWh	economie TEP	reducere T CO2 eq
Iluminat public		240.374,40		20,67	43,40	543.513,60	46,73	98,14
Nr corpuri iluminat cu tehnologie tip LED		1.176,00	204,40					

De asemenea, recomandăm ca în măsura în care este fezabil să fie intodusă o componentă de producere a energiei din surse regenerabile. Aceasta se poate realiza prin instalarea unor stâlpi de iluminat pietonal cu panouri fotovoltaice.

Transportul în comun

Orașul Topoloveni *nu beneficiază de transport public propriu*, locuitorii având la dispoziție exclusiv servicii oferite de operatori privați pentru deplasările urbane. Transportul interurban și interjudețean se realizează pe traseul drumurilor naționale și județene, respectiv DN 7, DJ 702, DJ 702A și DJ 702C, cu *microbuze ale operatorilor privați*. Astfel, este asigurată legătura cu localități învecinate precum Pitești, Stefănești, Călinești, Leordeni etc. Pe teritoriul Orașului Topoloveni există două stații de autobuze, cea din zona centrală beneficiind de o organizare minimală, respectiv 4 locuri de parcare dedicate pentru îmbarcarea și debarcarea pasagerilor.

Aria de deservire a acestui mod de transport este una de tip *culoar*, în lungul traseelor rutiere pe care le parcurg, cu o lățime de *600-800 m în laterale*.
Transportul în comun în interiorul orașului este asigurat de *taxiuri*, de asemenea în regim de operare privat. Pentru aceștia *nu există spații dedicate pentru așteptare/preluare clienți*. Aria de deservire este una flexibilă, raportată la necesitățile de deplasare ale utilizatorilor acestui serviciu de transport. În ceea ce privește transportul în comun pe calea ferată, acesta se realizează pe linia de cale ferată dublă neelectrificată București-Pitești, parte din magistrala CFR 901. Aceasta nu este în prezent modernizată. Stația CF care deservește orașul Topoloveni se află la limita administrativă dintre acesta și localitatea Călinești, fiind amplasată la km 92,1 al magistralei 901 București Craiova. În prezent atât clădirea cât și drumul de acces către stația CF se află în stare de degaradare – drumul este neasfaltat, de pământ, iar clădirea necesită reabilitări și modernizări atât în ceea ce privește fațadele cât și sala de așteptare.

Transport de marfă
Transportul de marfă reprezintă o componentă importantă din punctul de vedere al mobilității urbane pentru orașul Topoloveni, ținând seama de specificul activităților din localitate, precum și de numărul relativ ridicat de zone de producție aflate în intravilan. În prezent, pentru tot traficul de marfă generat în interiorul orașului dar și traficul de mare tonaj care tranzitează localitatea, se utilizează singurul drum de la nord-vest la sud-est, respectiv Calea București (DN 7). Aceasta este singura legătură rutieră cu localități importante din regiune (Pitești, București), precum și unica cale majoră de ieșire din oraș.
În pus, trebuie luat în considerare și traficul de marfă care doar tranzitează localitatea, ca și componentă externă orașului, dar care are o influență puternică în interiorul acestuia, din punct de vedere la mobilității.

Deplasări cu bicicleta
Orașul Topoloveni nu beneficiază în prezent de niciun fel de amenajări pentru deplasările cu bicicleta, în ciuda faptului că acest mijloc de deplasare este relativ des utilizat de locuitori, în special pentru deplasări cotidiene. În

plus față de această categorie de utilizatori, frecvenți, se remarcă și deplasările ciclo de agrement, care se desfășoară în lipsa unei infrastructuri corespunzătoare.
În prezent, *utilizatorii de biciclete se deplasează pe partea carosabilă, la limita acostamentului*, în lipsa oricăror condiții de siguranță – riscul de accidente este extrem de mare în special pe drumurile județene și comunale, care au un profil transversal îngust, ce nu permite un spațiu de degajare suficient între ciruclația rutieră și circulația ciclo. Aceeași situație se regăsește și în lungul Căii București, în exteriorul zonei centrale, în timp ce în interiorul acestui perimetru trotuarele reprezintă o alternativă la circulația pe carosabil, dar o alternativă la fel de nefericită – aici riscul de accidentare se află de partea pietonilor și bicicliștilor deopotrivă. Amenajările traseelor ciclabile va trebui să țină cont în special de caracterul străzilor pe care vor fi amenajate – cele din interiorul țesutului cu caracter urban, și străzile cu trafic redus din zonele de locuințe individuale, respectiv străzile cu valori mari de trafic (drumul național).
Zona orașului Topoloveni, caracterizată de un relief deluros, este propice și pentru concursuri de ciclism montan, care se organizează relativ frecvent, aspect care susține popularitatea acestui mod de deplasare printre reziedenți. În aceste condiții, un sistem de trasee ciclabile, urbane și de agrement, reprezintă în mod cert un obiectiv necesar a fi îndeplinit.

Concluzii analiză transport:
Avînd în vedere analiza și soluțiile din PMUD Topoloveni, document de programare strategică elaborat și adoptat de CL Topoloveni în anul 2016, coroborat cu analizele complexe efectuate de către elaboratorii prezentului document, precum și cu analiza și soluțiile cuprinse în Strategia de Dezvoltare Durabilă elaborată ți adoptată în anul 2016, elaboratorii prezentului document recomandă următoarele:

- **Integrarea unei viziuni centrată pe utilizarea mijloacelor de deplasare nepoluante și pe pietoni, în deciziile urbanistice și de circulație de la nivelul municipalității;**
- **Dezvoltarea unei politici de parcare la nivelul orașului care să contribuie la**

diminuarea utilizării automobilului personal pentru deplasări pe distanțe scurte;
Asigurarea unui cadru propice funcționării și dezvoltării activităților productive fără afectarea mobilității urbane;
Asigurarea unor legături facile cu teritoriul județean și național, pe mai multe moduri de transport, în vederea creșterii competitivității orașului.

CAPITOLUL 5 ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Capacitate administrativă foarte bună privind implementarea proiectelor; - Oraş industrial cu producţie industrială semnificativă; - Administraţie locală dispusă să aloce sume considerabile din bugetul anual pentru dezvoltare durabilă (investiţii de capital aferente programelor şi proiectelor);	- 18 Clădiri rezidenţiale (blocuri) vechi şi fără a respecta standardele corespunzătoare privind eficienţa energetică; - 70 % din clădirile publice (administrative, unităţi de învăţământ, unităţi sanitare etc) energofage, sub standardele de eficienţă energetică; - Reţeaua de iluminat public care foloseşte lămpi cu tehnologie sodiu, mai puţin energo-eficiente;

- Investiţiile din perioadele anterioare în reţelele edilitare; - Străzi urbane modernizate în proporție de 70%; - Investiţii în reabilitatrea și eficientizarea energetică a 69% din fondul locativ (blocuri)	- Valorificarea scăzută a potenţialului energetic din surse regenerabile (bio-gaz, fotovoltaic etc).

OPORTUNITĂŢI	AMENINŢĂRI
- Existenţa fondurilor destinate dezvoltării durabile din POR, POIM şi Buget de Stat;	- Cadrul legal naţional instabil;

- Poziţionare geografică favorabilă; - Poziţionarea favorabilă pentru exploatarea energiei solare prin utilizarea panourilor solare fotovoltaice şi termice; - Scăderea costurilor pentru implementarea de tehnologii noi cum ar fi tehnologia de tip LED; - Conştientizarea populaţiei, a agenţilor economici şi a autorităţilor publice privind beneficiile multiple de natură economico-financiară şi a mediului, a investiţiilor realizate în domeniul eficienţei energetice.	- Fiscalitate excesivă; - Proceduri greoaie în ceea ce priveşte elaborarea şi implementarea proiectelor privind eficientizarea energetică cu finanţare europeană şi/sau naţională; - Timp îndelungat pentru implementarea proiectelor datorat procedurilor greoaie; - Apetit redus al proprietarilor de locuinţe privind cofinanţarea investiţiilor în eficientizarea energetică a clădirilor rezidenţiale; - Procedurile de achiziţii publice greoaie.

CAPITOLUL 6 VIZIUNE ȘI PROIECTE

Viziunea orașului Topoloveni:

Topoloveni, oraş prosper, atractiv, cu un mediu sănătos pentru toţi cetăţenii de azi şi de mâine.

Strategia de Eficientizare Energetică a orașului Topoloveni are două obiective strategice importante: ***OST 1 Îmbunătăţirea calităţii vieţii într-un mediu curat*** şi ***OST 2 Servicii publice efciente energetic şi orientate către cetăţean.***

Obiectivul strategic OST 1 Îmbunătăţirea calităţii vieţii într-un mediu curat va fi realizat prin îndeplinirea obiectivelor specifice:

OS 1 Creşterea eficienţei energetice şi reducerea emisiilor de noxe în clădirile publice şi rezidenţiale din orașul Topoloveni şi

OS 4 Energie curată pentru un oraş curat.

Primul obiectiv strategic vizează implementarea unor măsuri şi proiecte privind reabilitarea şi modernizarea termică atât a clădirilor rezidenţiale cât şi a clădirilor publice precum instalarea şi utilizarea surselor alternative şi eficiente de energie (panouri termosolare şi fotovoltaice), implementarea de sisteme inteligente de monitorizare şi control a energiei consumate.

Obiectivul strategic OST 2 Servicii publice efciente energetic şi orientate către cetăţean *va* fi îndeplinit prin realizarea obiectivelor specifice:

OS2 Eficientizarea energetică a serviciilor publice şi

OS 3 Eficientizarea energetică a vehiculelor utilizate în prestarea de servicii publice în orașul Topoloveni

Realizarea acestui obiectiv se axează pe măsuri şi acţiuni de eficientizare energetică a serviciilor de utilitate publică precum sistemul de termoficare, sistemul de iluminat public local şi sistemul de transport public local.

Obiective Strategice, Obiective specifice, Măsuri		
Obiectiv Strategic	**Obiectiv Specific**	**Măsuri**
OST 1 ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII VIEȚII ÎNTR-UN MEDIU CURAT	OS 1 Creşterea eficienţei energetice şi reducerea emisiilor de noxe în clădirile publice şi rezidenţiale din orașul Topoloveni	M1 (EECR) Eficientizare energetică a clădirilor rezidenţiale;
		M2 (EECP)Eficientizare energetică a clădirilor publice;
	OS4 Energie curată pentru un oraş curat	M3 (VER)Valorificarea potenţialului de producere a energiei din surse regenerabile în orașul Topoloveni;
OST 2 SERVICII PUBLICE EFCIENTE ENERGETIC ŞI ORIENTATE CĂTRE CETĂȚEAN	OS 2 Eficientizarea energetică a serviciilor publice	M4 (EITP) Eficientizarea energetică a sistemului de Iluminat public din orașul Topoloveni;
	OS 3 Transport și mobilitate eco-eficientă	M5 Dezvoltarea unei infrastructuri dedicată deplasărilor nepoluante (ciclo); accesibilă tuturor zonelor de interes ale orașului;
		M 6 Dezvoltarea unor noi locuri de parcare în conformitate cu prevederile PMUD.
		M 7 Dezvoltarea unei variante de ocolire a centrului orașului pentru traficul de tranzit și transport marfă;
		M8 (EEPA)Eficientizarea Energetică a parcului auto utilizat în prestarea de servicii publice din orașul Topoloveni

CAPITOLUL 7 MĂSURI ŞI PLAN DE ACŢIUNI

Denumirea măsurii	***Eficientizarea Energetică a clădirilor rezidenţiale***
Codul măsurii	M1/EECR
Descrierea generală a măsurii	*Măsura vizează reabilitarea şi modernizarea termică a clădirilor existente, precum şi/sau a sistemelor de alimentare cu căldură pentru încălzirea şi prepararea apei calde menajere, prin folosirea panourilor solare sau a altor elemente inovative.*
Obiectivul specific	**OS 1 - Creşterea eficienţei energetice precum şi reducerea emisiilor de noxe în clădirile publice şi rezidenţiale din orașul Topoloveni**
Surse de finanţare	POR Axa 3 , PI 3.1, fonduri guvernamentale, Buget Local
Proiecte şi acţiuni	- Îmbunătăţirea izolaţiei termice a anvelopei clădirii, (pereţi exteriori, ferestre, tâmplărie, planşeu peste ultimul nivel, planşeu peste subsol), şarpantelor şi învelitoarelor, inclusiv măsuri de consolidare a clădirii; - Reabilitarea şi modernizarea instalaţiilor pentru prepararea şi transportul agentului termic pentru încălzire şi a apei calde menajere, a sistemelor de ventilare şi climatizare, inclusiv sisteme de răcire pasivă, precum şi achiziţionarea şi instalarea echipamentelor aferente şi racordarea la sistemele de încălzire centralizată;

	- Reabilitarea anvelopei prin măsuri de reabilitare termică a clădirilor, acordarea de sprijin financiar pentru proprietarii cu posibilităţi fnanciare reduse în vedrea realizării lucrărilor de reabilitare; - Utilizarea surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie termică pentru încălzire şi prepararea apei calde de consum; - Implementarea sistemelor de management energetic având ca scop imbunătăţirea eficienţei energetice şi monitorizarea consumurilor de energie (ex. achiziţionarea şi instalarea sistemelor inteligente pentru gestionarea energiei electrice); - Înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent şi incandescent cu corpuri de iluminat cu eficienţă energetică ridicată şi durată mare de viaţă; - Activităţi precum înlocuirea lifturilor, înlocuirea circuitelor electrice scări, subsol, lucrări de demontare/montare a instalaţiilor şi echipamentelor montate, lucrări de reparaţii la fațade etc.).

Denumirea măsurii	***Eficientizarea Energetică a clădirilor publice***
Codul măsurii	M2/EECP
Descrierea generală a măsurii	*Măsura se adresează clădirilor publice din Orașul Topoloveni şi are în vedere intervenţii în conformitate cu prevederile Ghidului solicitantului POR Axa 3, PI 3.1, precum şi prevederile programelor specifice cu finanţare guvernamentală.*
Obiectivul specific	**OS 1 - Creşterea eficienţei energetice precum şi reducerea emisiilor de noxe în clădirile publice şi rezidenţiale din orașul Topoloveni**
Surse de finanţare	POR Axa 3 , PI 3.1, fonduri guvernamentale, Buget Local
Proiecte şi acţiuni	- Îmbunătăţirea izolaţiei termice a anvelopei clădirii, (pereţi exteriori, ferestre, tâmplărie, planşeu peste ultimul nivel, planşeu peste subsol), şarpantelor şi învelitoarelor, inclusiv măsuri de consolidare a clădirii; - Reabilitarea şi modernizarea instalaţiilor pentru prepararea şi transportul agentului termic pentru încălzire şi a apei calde menajere, a sistemelor de ventilare şi climatizare, inclusiv sisteme de răcire pasivă, precum şi achiziţionarea şi instalarea echipamentelor aferente şi racordarea la sistemele de încălzire centralizată, după caz;

	- Utilizarea surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie termică pentru încălzire şi prepararea apei calde de consum; - Implementarea sistemelor de management energetic având ca scop imbunătăţirea eficienţei energetice şi monitorizarea consumurilor de energie (ex. achiziţionarea şi instalarea sistemelor inteligente pentru gestionarea energiei electrice); - Înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent şi incandescent cu corpuri de iluminat cu eficienţă energetică ridicată şi durată mare de viaţă; - Orice alte activităţi care conduc la îndeplinirea realizării obiectivelor proiectului (înlocuirea lifturilor, înlocuirea circuitelor electrice - scări, subsol, lucrări de reparaţii la faţade etc.);

Denumirea măsurii	***Valorificarea potenţialului de producere a energiei din surse regenerabile în orașul Topoloveni***
Codul măsurii	M3/VER
Descrierea generală a măsurii	*Măsura vizează proiecte privind investiţii în capacităţi de producţie a energiei din resurse regenerabile.*
Obiectivul specific	**OS 4 - Energie curată pentru un oraş curat**
Surse de finanţare	POR Axa 3 , PI 3.1 POIM AP. 6, O.S 6.1, fonduri guvernamentale, Buget Local

Proiecte şi acţiuni	- Investiţii în capacităţi de producţie a energiei verzi în domeniul public; - Incurajarea investiţiilor private în capacităti de producţie a energiei verzi; - Promovarea utilizării biocombustibililor lichizi, biogazului şi a energiei geotermale; - Susţinerea activităţilor de cercetare-dezvoltare şi de diseminare a rezultatelor cercetărilor aplicabile în domeniul energetic; - Reducerea impactului negativ al sectorului energetic asupra mediului înconjurător prin utilizarea tehnologiilor curate; - Realizarea şi/sau modernizarea capacităţilor de producţie a energiei termice pe bază de energie geotermală; - realizarea şi/sau modernizarea capacităţilor de producţie a energiei electrice şi /sau termice din biomasă şi biogaz.

Denumirea măsurii	***Eficientizarea energetică a sistemului de Iluminat public din orașul Topoloveni***
Codul măsurii	M4/EITP
Descrierea generală a măsurii	*Măsura vizează extinderea, modernizarea şi eficientizarea sistemului de iluminat public al orașului Topoloveni*
Obiectivul specific	**OS2 Eficientizarea energetică a serviciilor publice**
Surse de finanţare	Fonduri europene, fonduri guvernamentale şi Buget Local
Proiecte şi acţiuni	- Extinderea şi eficientizarea sistemului de iluminat public prin înlocuirea aparatelor de iluminat cu aparate (lămpi) de înaltă eficienţă energetică precum şi înlocuirea altor elemente din reţeaua de iluminat public cum sunt punctele de aprindere, puncte de distribuţie şi măsurare etc; - Integrarea tuturor elementelor de reţea într-un sistem inteligent de management, care să beneficieze de facilităţi privind orar de aprindere/stingere pe segmente, diminuare a intensităţii iluminatului public în situaţiile în care nu există trafic/pietoni, avertizare automată privind defecţiuni/funcţioare improprie a reţelei.

Denumirea măsurii	***Dezvoltarea unei infrastructure dedicate deplasărilor nepoluante (ciclo), accesibilă tuturor zonelor de inters ale orașului***
Codul măsurii	M5/CICLO
Descrierea generală a măsurii	*Măsura vizează înființarea de trasee dedicate bicicletelor, cu accesibilitate din toate zonele orașului*
Obiectivul specific	**OS 3 Transport și mobilitate eco-eficientă**
Surse de finanţare	Fonduri europene, fonduri guvernamentale şi Buget Local
Proiecte şi acţiuni	***M5. Dezvoltarea unei infrastructure dedicate deplasărilor nepoluante (ciclo), accesibilă tuturor zonelor de inters ale orașului***

	- Proiectarea traseelor dedicate bicicletelor - Implementarea etapizată cu prioritizarea traseelor care fac legătura centrului orașului cu celelalte acrtiere sau sate aparținătoare; - Extinderea infrastructurii ciclo cu trasee pentru concursuri.

Denumirea măsurii	***Dezvoltarea unor noi locuri de parcare în conformitate cu prevederile PMUD***
Codul măsurii	M6/LP
Descrierea generală a măsurii	*Măsura vizează înființarea de noi locuri de parcare cu precădere în centrul orașului*
Obiectivul specific	**OS 3 Transport și mobilitate eco-eficientă**
Surse de finanțare	POR, fonduri guvernamentale şi Buget Local
Proiecte şi acţiuni	***M7 Dezvoltarea unor noi locuri de parcare în conformitate cu prevederile PMUD***

	- Se vor selecta soluțiile sugerate în PMUD - Implementarea etapizată cu prioritizarea spațiilor de parcare din centrul orașului;

Denumirea măsurii	***Dezvoltarea unei variante ocolitoare a centrului orașului pentru traficul de tranzit și transport marfă***
Codul măsurii	M7/VO
Descrierea generală a măsurii	*Măsura vizează înființarea unei centuri ocolitoare care să ruteze traficul greu de tranzit către marginea orașului. Aceasta va elimina poluarea cu noxe și cea fonică precum și reducerea semnificativă a incidentelor rutiere.*
Obiectivul specific	**OS 3 Transport și mobilitate eco-eficientă**
Surse de finanțare	POR, fonduri guvernamentale şi Buget Local
Proiecte şi acţiuni	***M8 Dezvoltarea unei variante ocolitoare a centrului orașului pentru traficul de tranzit și transport marfă***

	- Se vor selecta soluțiile sugerate în PMUD - Se va proiecta având în vedere cerințele din POR.;

Denumirea măsurii	***Eficientizarea Energetică a parcului auto utilizat în prestarea de servicii publice din orașul Topoloveni***
Codul măsurii	M8/EEPA
Descrierea generală a măsurii	*Măsura vizează înlocuirea etapizată a parcului auto utilizat atât de către Primărie şi alte instituţii publice locale, precum şi a parcului auto utilizat în prestarea altor servicii publice.*
Obiectivul specific	**OS 3 Eficientizarea energetică a vehiculelor utilizate în prestarea de servicii publice din orașul Topoloveni**
Surse de finanţare	Fonduri europene, fonduri guvernamentale, Buget Local
Proiecte şi acţiuni	- Înlocuirea etapizată a parcului auto cu vehicule cu consum energetic şi emisii de gaze cu efect de seră reduse atât pentru parcul auto al Primăriei cât și pentru parcul auto al celorlalte instituții publice locale.

CAPITOLUL 8 MANAGEMENTUL IMPLEMENTĂRII, MONITORIZARE ŞI CONTROL

Managementul implementării, monitorizare, evaluare şi control

Implementarea ***Strategiei de eficientizare energetică a orașului Topoloveni 2017-2021*** se va afla în responsabilitatea unui manager energetic din cadrul *Compartimentului Manageri de proiect* al aparatului executiv al Primariei orașului Topoloveni.

Strategia de eficientizare energetică a orașului Topoloveni 2017-2021 trebuie să fie actualizată periodic, pentru a corespunde cu modificările ce vor surveni pe durata implementării acestuia.

Monitorizarea implementării *Strategiei de eficientizare energetică a orașului Topoloveni 2017-2021* va fi realizată de *primarul* orașului.

Managerul energetic va întocmi un Raport de Evaluare anual asupra implementării strategiei pe care îl va pune la dispoziţie primarului spre avizare. După avizarea Primarului Raportul va fi înaintat Consiliului local spre aprobare.

Obiectivele principale ale monitorizării sunt:

- verificarea implementării şi actualizării Strategiei de eficientizare energetică;
- evaluarea rezultatelor acţiunilor realizate;

- verificarea stadiului de realizare al activităţilor;
- constatarea asupra evaluării iniţiale în raport cu efectele obţinute;
- în cazul unor disfuncţionalităţi, decizia intervenţiilor sau modificărilor necesare pentru a atinge obiectivele propuse.

Procesul de monitorizare şi evaluare oferă cadrul pentru:

- compararea eforturilor de implementare cu scopul şi obiectivele iniţiale;
- determinarea progresului realizat, atât din punct de vedere cantitativ, cât şi calitativ;
- determinarea încadrării acţiunilor în intervalul de timp propus .

Complexitatea activităţii de monitorizare survine din faptul că majoritatea aspectelor energetice şi de mediu se schimbă continuu, fiind influenţate de factori sociali, economici, tehnologici, modificări legislative, aspecte fiscale etc. Din aceste motive, se poate ivi situaţia în care acţiunile Strategiei de eficientizare energetică au fost corect implementate, dar una sau mai multe probleme au luat amploare mult mai repede decât s-a estimat iniţial, astfel încât este necesară prevederea de acţiuni suplimentare pentru soluţionarea lor.

Procesul de evaluare are ca obiective:

- Cunoaşterea stadiului implementării acţiunilor;
- Cunoaşterea efectelor acţiunilor asupra problemei cărei fost adresate aceste acţiuni;
- Furnizarea elementelor pentru ajustarea acţiunilor în funcţie de noile realităţi;

- Furnizarea datelor şi informaţiilor pentru actualizarea şi revizuirea Strategiei de eficientizare energetică.

Procesul de monitorizare și evaluare este continuu, ca de altfel întregul proces de implementare al Strategiei de eficientizare energetică, iar acţiunile propuse şi efectele estimate privind soluţionarea problemelor trebuie să facă parte din raportul anual de evaluare care va fi transmis primarului şi conducerii administrative a orașului. Controlul implementării Strategiei de eficientizare energetică a orașului Topoloveni este exercitat de Consiliul Local Topoloveni prin aprobarea Raportului Anual de implementare a Strategiei de Eficientizare Energetică a orașului Topoloveni.